

Linnéuniversitetet

Kalmar Växjö

Självständigt arbete i förskolepedagogiskt område 15 hp

Förskolebarns intresse som grund för undervisning

-En studie om hur förskollärare förhåller sig till barns intresse vid undervisningsplanering

Författare: Ebba Forsberg och Lina Johansson

Handledare: Jens Gardesten

Bedömande lärare: Lise-Lotte Bjervås

Lärosäte: Linnéuniversitetet

Termin: HT22

Ämne: Utbildningsvetenskap/ didaktik allmänt

Nivå: Grundnivå

Linnéuniversitetet
Kalmar Växjö

Abstrakt

Studiens syfte är att bidra med kunskap om hur förskollärare resonerar kring att beakta barns intresse i sin undervisningsplanering. I studien undersöks vilka fördelar och utmaningar förskollärarna har funnit avseende att beakta barns intresse i undervisningsplaneringen. Studien bygger på intervjuer med sex förskollärare från olika förskolor. I analysen används begreppen - *den efterföljande guidningen* och *den lockande modifieringen* samt *barns perspektiv* och *barnperspektivet*. Resultatet indikerar att det finns fördelar som motiverar att beakta barns intresse i undervisningsplaneringen i förskolan. Slutsatser som dras gällande fördelar med att beakta barnens intresse i undervisningsplanering är; att barnen får utrymme att utforska sitt intresse vidare, de får utrymme att lyfta sina tankar och undervisningen blir lustfylld för barnen. Att beakta barnens intresse har även fördelar som möjliggör en progression i barnens färdighets- och kunskapsutveckling. En slutsats är att det är en utmaning att beakta alla barns intresse och att barnens intresse prioriteras ned när det finns krav som kommer ovanifrån eller utifrån. När det bedöms att ett barn har ett ökat utvecklingsbehov finns det en tendens att barnets intresse prioriteras ned. En slutsats är att det finns en risk att förskollärarna bortser från de fördelar som finns med att beakta barnens intresse i undervisningsplaneringen. Det finns olika tillvägagångssätt som förskollärarna använder när de planerar sin undervisning för att sträva efter att beakta barnens intressen.

Nyckelord

barns intresse, undervisningsplanering, förskollärare, barns perspektiv, barnperspektiv

children's interest, planning of teaching, preschool teacher, child perspective, the child's perspective

Tack

Vi vill börja med att tacka de förskollärare som tog sig tid att medverka under intervjuerna och deltog i studien. Ni gjorde det möjligt för oss att genomföra denna studien så stort tack! Vidare vill vi tacka vår handledare Jens Gardesten för ditt engagemang. Tack för du har varit till stor hjälp och satt ord på våra tankar och väglett oss genom studien. Vi vill även rikta ett tack till de som ställde upp på pilotintervjuerna och slutligen ett stort tack till familjen och er som har stöttat oss genom arbetet.

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
2	Syfte och forskningsfrågor	2
3	Bakgrund	3
3.1	Centrala begrepp.....	3
3.1.1	Barns intresse.....	3
3.1.2	Planerad undervisning.....	3
3.2	Tidigare forskning.....	3
3.2.1	Intresserade barn är engagerade barn.....	4
3.2.2	Barns intressen leder till en progression i lärprocesserna.....	4
3.2.3	Barns behov går före deras intressen.....	6
3.2.4	Strukturella faktorer kan påverka undervisningen.....	7
4	Teoretisk bakgrund	9
4.1	Forskningsperspektiv.....	9
4.1.1	Barndomssociologin.....	9
4.2	Teoretiska begrepp.....	9
4.2.1	Barnperspektivet.....	9
4.2.2	Barns perspektiv.....	10
4.2.3	Den efterföljande guidningen.....	10
4.2.4	Den lockande modifieringen.....	10
5	Metod	11
5.1	Metodval.....	11
5.2	Giltighet, tillförlitlighet och trovärdighet.....	11
5.3	Urval.....	12
5.4	Genomförande av studien.....	12
5.4.1	Pilotstudier.....	12
5.4.2	Genomförande.....	13
5.4.3	Bearbetning, tematisering och analys av insamlad data.....	13
5.5	Etiska ställningstagande.....	14
6	Resultat och analys	15
6.1	Fördelar med att använda barnens intressen i undervisningsplaneringen.....	15
6.1.1	Barnen ges utrymme i undervisningen.....	15
6.1.2	Möjliggör en lustfylld undervisning.....	17
6.1.3	Möjligheter till progression i barnens utveckling.....	17
	Sammanfattning.....	19
6.2	Utmaningar med att beakta barnens intressen i undervisningsplaneringen.....	20
6.2.1	Barnens behov prioriteras före deras intresse.....	20
6.2.2	Det är svårt att möta alla barn samtidigt.....	22
6.2.3	Barnens intresse prioriteras ner av strukturella faktorer.....	23
6.2.4	Sammanfattning.....	25
7	Diskussion	27
7.1	Resultatdiskussion.....	27
7.2	Metoddiskussion.....	30

7.3	Implikationer	30
7.4	Förslag på vidare forskning	31
8	Referenser	32

Bilagor

Bilaga 1 – Intervjufrågor.....	1
Bilaga 2 – Missivbrev.....	3

1 Inledning

Under vår studietid har vi uppmärksammat att förskollärare tar olika mycket hänsyn till barnens intresse när de planerar sin undervisning. I förskolans läroplan står det att "intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för /.../ planeringen av utbildningen." (Skolverket 2018:16). I förskolans läroplan beskrivs de även hur förskollärare ansvarar för undervisning inom förskolans utbildning. Därför kan det vara väsentligt att ta hänsyn till barns intresse även i undervisningsplaneringen. Samtidigt diskuterar Thörner (2017) att det kan finnas situationer där det inte är lämpligt att ta hänsyn till barns intressen. Möjligen kan barns intressen användas på olika sätt när förskolläraren planerar sin undervisning. Hur förskollärare betraktar barnens intresse kan möjligen vara en faktor hur undervisningen planeras. Våra erfarenheter talar för att förskollärare planerar sin undervisning på olika vis, beroende på vad de betraktar som barnens intresse. Föreliggande studie ämnar därför till att undersöka hur förskollärare beaktar barns intresse i undervisningsplaneringen.

När förskolans läroplan reviderades 2018 tillkom begreppet *undervisning* som en del av förskolans utbildning. I samband med detta har undervisning i förskolan fått mer uppmärksamhet. Det har tillkommit forskning om undervisningsplanering i förskolan sedan begreppet lades till i läroplanen. Dock upplevs undervisningsplanering i förskolan vara ett område som fortfarande verkar vara relativt obeforskat. Bossér (2022) beskriver att det finns didaktiska utmaningar med att kombinera barns intressen och samtidigt möjliggöra lärandet och utgå ifrån läroplanens perspektiv. Det kan därför bli intressant att undersöka vilka fördelar och utmaningar förskollärare har funnit avseende att beakta barnens intresse i sin undervisningsplanering.

2 Syfte och forskningsfrågor

Syftet med studien är att bidra med kunskap om hur förskollärare resonerar om att beakta barns intresse i sin undervisningsplanering.

- Vilka fördelar har förskollärare funnit med att använda barns intressen i undervisningsplaneringen?
- Vilka utmaningar har förskollärare funnit avseende att beakta barns intresse i undervisningsplaneringen?

3 Bakgrund

I avsnittet presenteras studiens bakgrund, som inleds med studiens *centrala begrepp* (3.1) och följs av *tidigare forskning* (3.2).

3.1 Centrala begrepp

Barns intresse (3.1.1) och *planerad undervisning* (3.1.2) lyfts fram som centrala begrepp. Nedan presenteras definitionen av dessa två centrala begrepp som följer vår studie.

3.1.1 Barns intresse

Nationalencyklopedin, NE (hämtad, 2022-12-06) definierar begreppet intresse som "spontan och lustbetonad inriktning av uppmärksamhet på ngt ämne ngt företeelse e.d.". Detta kan tolkas som något en person eller grupp tycks rikta sin uppmärksamhet emot och verkar finna det tilltalande. Thörner (2017) anser att barns intresse ligger nära begreppet engagemang, eftersom det kan betraktas som lustfyllt och engagerar barnen. Vidare menar forskaren att barns intresse i förhållande till barns engagemang, handlar om att barnen riktar sin egen kraft mot ett visst innehåll. När man pratar om barns intresse i form av engagemang kan även koppling göras till lärandet, då sambandet mellan barns intresse och ett visst innehåll kan ge ett ökat deltagande. Sheridan och Williams (2018) beskriver att förskollärare behöver ha en förmåga att kunna fånga barns intresse och använda det för att skapa ett engagemang kring ett specifikt innehåll. Detta anses dessutom vara en förutsättning för att barnen ska få erfara ett lustfyllt lärande.

3.1.2 Planerad undervisning

Begreppet undervisning är relativt nytt i förskolan, eftersom det lades till i revideringen av förskolans läroplan som gjordes 2018. Dock står det på Skolverkets hemsida att företeelsen inte är något nytt, utan att förskolan förmodligen har bedrivit undervisning sedan 1800-talet (Skolverket, 2022-11-17). Begreppet undervisning konkretiseras i förskolans läroplan "Undervisning innebär att stimulera och utmana barnen med läroplanens mål som utgångspunkt och riktning, och syftar till utveckling och lärande hos barnen" (Skolverket, 2018:7). Williams och Sheridan (2019) skriver om kvaliteten i förskolan och betonar att undervisningen bör formas utav barns perspektiv och intressen så att barnens olikheter används som en resurs för lärandet. Vidare menar Williams och Sheridan (2019) att undervisning i förskolan bör sträva efter att barnen känner ett engagemang och en lustfylldhet, där barnen får möjligheter och utrymme att förändra sitt lärande, oavsett vilket innehåll som står i centrum. Perselli och Haglund (2022) går djupare in på den planerade undervisningen, och beskriver det som: "Med planerad undervisning avses undervisning som läraren har planerat i förväg, det vill säga har utsett ett syfte, innehåll och förväntade lärandemål med utgångspunkt i läroplanen" (Perselli & Haglund, 2022:82).

3.2 Tidigare forskning

I kapitlet redogörs den tidigare forskning som kan knytas till studiens syfte och frågeställningar. I det första avsnittet beskrivs det att *intresserade barn är engagerade*

barn (3.2.1). Vidare beskrivs hur barns intresse leder till en progression i lärprocesserna (3.2.2). I följande avsnitt beskrivs att barns behov går före deras intresse (3.2.3). Det beskrivs sedan att det finns strukturella faktorer som kan påverka undervisningen (3.2.4).

3.2.1 Intresserade barn är engagerade barn

Thörner (2017) handlar inte så mycket om undervisningsplanering utan snarare om själva genomförandet. Thörners studie kan ändå tyckas vara relevant för att det finns vissa likheter kring hur barnens intressen beaktas. Thörner skriver om pedagoger, vilket är ett samlingsnamn för de yrkesgrupper som arbetar med barnen. Därför kommer begreppet pedagoger att användas i relation till Thörners studie då det är oklart om det enbart är förskollärare i relation till det resultatet. Det är tämligen oklart om samtliga aktiviteter i Thörners studie kan benämnas som undervisning så därför kommer begreppet aktivitet att användas i relation till Thörners studie. Vissa situationer förefaller ändå kunna kopplas till undervisningsbegreppet. Thörner (2017) beskriver att barns intresse kan benämnas i termer som engagemang och förklarar att barns intressen kan engagera barnen samt att aktiviteter som bygger på barns intressen ofta upplevs som lustfyllt. Thörner (2017) påstår att pedagogen bör ta till vara barnens engagemang och guida barnen i lärandet. Detta genom att forma lustfyllda aktiviteter som sker på barnens villkor. Detta kan bidra till att barnen kan hålla på länge, bibehålla koncentrationen och aktiviteten kan fortgå under längre tid. Däremot betonar Thörner (2017) att bara för att det anses lustfyllt och roligt att utgå ifrån barns intresse så bör det ändå uppmärksammas att det inte bör gå till en överdrift, utan att pedagogerna har ett ansvar att använda sitt omdöme. Om de vuxna släpper på sitt ansvar, riskeras guidningen att drabbas och det bör finnas vissa ramar så att barnen har ett fortsatt engagemang i aktiviteten. Det framgår i Thörners studie att det kan vara en svår situation för pedagogerna och att barnen lätt tappar fokus (Thörner, 2017). Hildén (2021) för ett liknande resonemang och betonar att barnets intresse bör vara centralt. Eftersom barnen upplevs vara mer engagerade i undervisningen om deras intresse beaktas. Således bör undervisningen ha en seriös utformning som är lustfylld och intressant för alla barn. Vallberg Roth, Holmberg, Löf, Palla och Stensson (2019) visar i sitt resultat att det är en utmaning att lyfta alla barns intresse. Vidare kommer det fram att det är en utmaning att föra fram de barnen som inte alltid hörs och syns mest. Vallberg Roth et. al (2019) uppmärksammar risken med att oreflekterat beakta barnens intressen, för att det kan förstärka barnens segregerade roller i gruppen. Thulin och Jonsson (2019) menar istället att det finns fördelar att följa och stötta barnen. Förskollärarna planerar så barnen får utforska sitt intresse och intar en roll där de stöttar och utmanar barnen. Dels så att barnen får bredda sitt intresse men även så att ett nytt intresse kan skapas (Thulin och Jonsson, 2019). Om barnens engagemang och intresse brister i den planerade undervisningen så påstår Hildén (2021) att barnen tenderar att lämna situationen. Williams och Sheridan (2019) argumenterar för att barn behöver få uppleva en planerad undervisning som intresserar dem. För att barnen upplevs vara mer engagerade och de riktar sin uppmärksamhet och intresse för ett visst innehåll.

3.2.2 Barns intressen leder till en progression i lärprocesserna

Melker (2019) tar upp att samtal med barn är viktigt för att förskolläraren ska kunna närma sig barns intresse. Denna vetskap behöver inte betyda att förskollärarna sedan

beaktar barnens intressen i undervisningsplaneringen. Williams och Sheridan (2019) anser att undervisning i förskolan innebär att förskollärare ser barns kunskapande som en process som bygger på en aktiv interaktion, där bland annat samtal, samspel och lyssnande blir centralt för lärandet. Sommer, Pramling Samuelsson och Hundeide (2013) beskriver att genom kommunikation kan barnen få en större förståelse och på så sätt fördjupa sin kunskap. Hedefalk, Caiman, Ottander och Almqvist (2021) menar att en utgångspunkt för att barnen ska kunna påverka innehållet i undervisningen är att förskollärarna lyssnar på barnen. Att lyssna in barnen medför att barnens intresse, erfarenheter och tankar kan beaktas och på så sätt påverka hur förskollärarna planerar undervisningen. Vallberg Roth et.al (2019) för ett likartat resonemang och lyfter att i den undervisning som formas av barnens intressen, så tenderar deras tankar vara viktigare än produkten av undervisningssituationen. Bossér (2022) lyfter även att förskollärare som utgår ifrån barnens intresse och lyssnar in barnens frågor, kan ha en större möjlighet att planera undervisningen, så att den prövar barnens hypoteser och teorier. Samtidigt kan det finnas en risk att lärandeinnehållet drabbas om barnens intressen styr verksamheten (Bossér, 2022). Eidevald och Engdahl (2018) menar att barnens frågor driver undervisningen och inte de vuxnas frågor. Undervisningen handlar om att fånga eller skapa ett intresse hos barnen där de stötts i sin utveckling och lärande. Undervisningens utgångspunkt bör vara grundad i barnens intressen och deras frågor för att gynna deras läroprocesser. Hildén (2021) bekräftar att förskollärare behöver se till det som barnen intresserar sig för. Eftersom detta kan ligga till grund för hur undervisningen utformas. På så sätt kan barnens intresse vara betydelsefullt. Dock diskuterar Hildén (2021) att förskollärarna kan behöva sätta ramar så att barnens intresse inte blir den enda utgångspunkten i undervisningen.

Folkman (2017) har observerat att det finns fördelar med att planera undervisningen så att den kan formas tillsammans med barnen. Förskollärare som bjuder in och inkluderar barnen i undervisningen kan ta beslut som kan fördjupa och utmana barnens intressen. Det kan bidra till att förskolläraren kan stärka och lotsa barnen i deras funderingar. Det finns indikatorer i studien som visar på att kunskap på så vis kan konstrueras tillsammans, genom en interaktion mellan barn och vuxna. Resultatet i studien visade att undervisning som tar hänsyn till barns frågeställningar ger barnen en djupare läroprocess (Folkman, 2017). Sommer, Pramling Samuelsson och Hundeide (2013) menar att lärandet behöver ses som en process där kunskap är i ständig förändring, som bygger på såväl barns- som lärarnas initiativ. Därför beskriver Thulin och Jonsson (2019) att processen är viktig då den kan bidra med att barnens funderingar och upptäckter kan bygga vidare på nästkommande undervisning. Med det påstår forskarna att om undervisningssituationerna följer en röd tråd och sträcker sig över en längre tid så kan det bidra till att barnen får en fördjupad läroprocess. Björklund och Ahlskog Björkman (2017) tar upp undervisning som bygger på ett tematiskt arbetssätt. Forskaren hävdar att det arbetssättet öppnar upp för att förskolläraren ska kunna beakta barnens intressen, samt att barnen oftast får utrymme att ställa frågor och utforska det som intresserar dem. Inom ramen för det tematiska arbetssättet växer ofta undervisningen fram ur barnens intressen och initiativ. Förskollärarna förhåller sig lyssnande så det kan stötta barnen och utmana dem så de får möjlighet att utveckla sitt intresse. Björklund och Ahlskog Björkman (2017) anser att den pedagogiska planeringen som grundas i ett tematiskt arbetssätt i högre grad utgår från barnen. Thulin och Jonsson (2019) menar även att barnens intresse leder processen i undervisningen. Vidare lyfter forskarna att det finns vissa fördelar med

att undervisningen har en röd tråd och tydlig struktur, då det kan underlätta för förskolläraren att följa upp undervisningen (Thulin & Jonsson, 2019). Melker (2019) instämmer i att den planerade undervisningen möjliggör att följa upp, men skriver även att det kan möjliggöra för förskolläraren att reflektera inför nästkommande undervisningstillfälle. Detta kan gynna lärprocessen, men Melker är tydlig med att betona att, vad barnet lär av situationen bygger på en inre process och beror på hur barnet förstår situationen (Melker, 2019). Däremot menar Vallberg Roth (2020) att det nödvändigtvis inte behöver finnas kopplingar mellan lärande och undervisning. Om begreppet lärande används synonymt med begreppet undervisning tenderar de att överbygga varandra och det görs ingen skillnad på vad barnen lär sig och vad läraren lär ut. Detta beskrivs vara problematiskt för att undervisning inte behöver betyda att lärande sker. Till exempel om undervisningens innehåll är något barnen är förtrogna med eller om det är ett innehåll som inte intresserar barnen. Således kan innehållet vara för svårt eller så lär sig barnen något som inte var lärarens avsikt (Vallberg Roth, 2020).

3.2.3 Barns behov går före deras intressen

Hamerslag (2013) menar att det kan vara problematiskt att göra tolkningar av barns intressen för att de ska fungera i enlighet med läroplanen. Forskaren beskriver att förskollärare kan utgå ifrån att hen har sett att barnen har ett behov av något, och istället väljer att utgå från barnens bästa snarare än deras intressen (Hamerslag, 2013). Sommer, Pramling Samuelsson och Hundeide (2013) påstår att undervisningen bör genomsyras av att barnets bästa alltid står i främsta fokus, samt att undervisningen formas så att barnen upplever den intressant.

Det ligger inte i linje med studien att titta på fritidshemmet, men det är relevant att lyfta in forskningen då Perselli och Haglund (2022) har undersökt hur fritidshemsläraren har tagit hänsyn till barns perspektiv i undervisningsplaneringen. Perselli och Haglund (2022) har i sin studie sett att undervisningssituationer många gånger planeras utifrån vad läraren tror är bäst för barnet. Däremot får barn mer utrymme och har möjligheten att påverka innehållet i själva undervisningssituationen. Således kan det vara lärarens föreställningar om vad barnen behöver tränas mer på eller lära sig som ligger till grund för planeringen. Detta kan indikera på att fritidshemsläraren gör en generalisering och lärarens barnsyn tar plats i planeringen. Möjligen kan det leda till rutinmässiga planeringar, alltså planeringar som läraren har gjort med tidigare barngrupper. Dessa generella planeringar går snabbt att planera, samt har ett formellt intryck som passar organisationen. Dessvärre kan denna rutinmässiga planeringen drabba barnen så de kan ha svårt att behålla fokus och engagemang (Perselli och Haglund, 2022). Vidare lyfter forskarna att mycket tyder på att fritidshemslärarna strävar efter att utgå från barnets bästa. Ändå indikerar resultatet i studien på att fritidshemslärare i större utsträckning fokuserar sin planering på det som barnen tycks ha ett behov av att lära sig, snarare än vad barnen visar intresse för (Perselli & Haglund, 2022). Detta fenomen tycks även kunna ses i förskolan i relation till en *barncentrerad undervisning*. Vallberg Roth (2020) beskriver att *barncentrerad undervisning* innebär att förskolläraren planerar en undervisning som öppnar upp för att följa barnens intressen. Forskaren diskuterar att det kan vara en utmaning för förskollärarna att vara konsekventa med att följa barnen. Förskolläraren kan uppmärksamma att barnen har ett behov av att upptäcka och

utforska något nytt. När förskolläraren formar lärprocesser som för barnen är utforskat och okänt menar Vallberg Roth (2020) att det är svårt att beakta barnens intresse för att de har lite vetskap om innehållet. Däremot påstår Johansson (2003) att förskollärarna bör utgå ifrån barnets bästa och vilja försöka förstå barnet. Trots detta finns en antydning om en utmaning förskollärarna står inför när de gör didaktiska val och planerar situationen så det kan gynna samtliga barn. Således anser Johansson (2003) att det därför kan vara en utmaning att tillgodose alla barn vid ett och samma tillfälle. Även Ribaeus (2014) lyfter problematiken med att förskollärare kan ha en föreställning om, vad de tror är bäst för barnet. Detta kan leda till att förskollärare planerar sin undervisning efter det och då väljer att planera efter barns behov snarare än efter barns intressen. Även om förskolläraren väljer att lyssna på barnen, så är det ändå förskolläraren som beslutar om vilket innehåll som används (Ribaeus, 2014).

3.2.4 Strukturella faktorer kan påverka undervisningen

Enligt Eidevald och Engdahl (2018) kommer det riktlinjer från regeringen att utbildningen ska utgå från barnens behov, tidigare erfarenheter, intressen och läroplanens mål. Åsen och Vallberg Roth (2012) framhäver att strukturella faktorer kan utgöra en utmaning för förskollärare och göra det svårt att beakta barnens intresse när de planerar sin undervisning. Sådana utmaningar förklaras i termer av strukturkvalitet och beskrivs som yttre faktorer och verksamhetens ramar, exempelvis som styrdokument och gruppstorlek. Thörner (2017) beskriver också att yttre faktorer som samhället och olika policydokument kan påverka utbildningen i förskolan. Det finns tillfällen där pedagoger inte endast kan utgå från barns intresse, för pedagogerna behöver också se till andra faktorer. Dessa faktorer beskrivs som en problematik som kan skapa hinder för pedagogerna och att det kan få konsekvenser på undervisningen. Det kan påverka hur pedagogerna kan möta och stödja barnen i sitt lärande. Trots att pedagogerna tycks sträva efter att forma en undervisning som ska upplevas som lustfylld för alla barn, tycks det förekomma svårigheter att se till individens intressen samtidigt som gruppens villkor. En faktor som kan vara betydande är gruppstorleken och den kan leda till att en individs intressen åsidosätts för att gruppen som helhet behöver tillgodoses (Thörner, 2017).

Hildén (2021) betonar att förskollärarna behöver inta en mer aktiv roll och utgå ifrån styrdokumentet. Detta så att barnen utmanas och stimuleras i linje med läroplanens mål. Således hävdar Hildén (2021) vidare att förskollärarna inte får nöja sig med att barnens intresse styr verksamheten. Således diskuterar Thörner (2017) att pedagoger inte enbart kan beakta barns intresse, utan behöver även se till läroplanens krav och målstyrningen. Således kan pedagogerna och barnen ha olika fokus, och barnens intresse kanske inte ligger i linje med vad förskolläraren har för syfte med undervisningen. Thörner (2017) menar att pedagoger emellanåt bortser barnens intresse för mycket kan det bidra till att deras intresse går förlorat. Det handlar om en balansgång mellan hur mycket respektive lite utrymme pedagogerna ska ge barnen i undervisningssituationerna. Det skulle kunna bli problematiskt om pedagoger enbart följer barns intressen eller styr dem för mycket, så det inte kan kopplas till barnens intressen (Thörner, 2017). Pedagoger kan ha en intention om vad barnet ska utveckla i sitt kunnande, samtidigt som undervisningen behöver vara i enighet med det fastställda politiska uppdraget. Det indikerar att det finns en utmaning med att beakta såväl strukturella faktorer som barns intresse i aktiviteten (Thörner, 2017). Det har

visat sig i flera studier att det kan vara svårt att utgå ifrån barnens intressen, då innehållet av undervisningen måste ta hänsyn till läroplanens strävansmål (Hedefalk et. al, 2021; Thulin & Jonsson, 2019).

Melker (2019) menar att en didaktisk utmaning för förskollärare är att kombinera barnens behov och läroplanens strävansmål och samtidigt applicera det som barnen visar intresse för. Bossér (2022) lyfter även den didaktiska utmaningen som förskollärare står inför när de ska försöka kombinera barns intresse med att göra lärandet möjligt och samtidigt gå i linje med läroplanens strävansmål. Thörner (2017) diskuterar att förskolan är en frivillig verksamhet för barnen samtidigt som förskolan bör arbeta mot verksamhetens mål. Vidare lyfter Thörner upp hur verksamheten ska förhålla sig till barnens intresse samtidigt som det finns ett kunskapsuppdrag från politikerna. I förhållande till detta så diskuterade Thörner med personerna i sin studie om barnens styrs för mycket i förskolan och om det är rätt att tvinga barn att delta i aktiviteter de anses behöva. Thörner (2017) drog en slutsats att barn har möjlighet att välja om de vill delta i det kunskapserbjudandet som pedagogerna erbjuder barnen. Eftersom förskolan inte är obligatorisk blir det pedagogernas ansvar att bejaka barnens intresse och försöka locka med dem i undervisning mot verksamhetens mål. Thörner beskriver således att utmaningen blir att finna balansen mellan de olika intressen barnen uppvisar och ibland kan det även bli aktuellt att modifiera intresset något. Att modifiera barnens intressen är även något som Sheridan och Pramling Samuelsson (2001) lyfter som en möjlig lösning när förskollärare står inför utmaningen att styra utbildningen i linje med de riktlinjer från styrdokumentet. Detta beskrivs som en utmaning för förskollärare att ta tillvara barns intresse och planera så undervisningen skapar ett engagemang för det innehåll undervisningen avser.

4 Teoretisk bakgrund

I följande avsnitt presenteras forskningsperspektivet samt de teoretiska begreppen som kommer användas som analysverktyg till vår empiri. För att bidra med en förståelse om de teoretiska begreppen, inleds med en presentation av det teoretiska forskningsperspektivet (4.1) och därefter presenteras de teoretiska begreppen (4.2).

4.1 Forskningsperspektiv

Studiens ontologiska utgångspunkt är den barndomssociologiska synen på barn som kompetenta.

4.1.1 Barndomssociologin

Lagerlöf, Wallerstedt och Kultti (2019) skriver fram att barndomssociologins barnsyn handlar om att betrakta barnen i stunden som sociala aktörer. Näsman (2004) menar att barnen och de vuxna har olika sociala positioner, vilket kan medföra att den vuxne kan ha förväntningar på barnen, som kan gynna eller begränsa dem. Barndomssociologin omfattas av vissa ramar som beskrivs av Quennerstedt och Quennerstedt (2014) att barn bör få möjlighet att delta, så de får uppleva situationerna och att situationerna blir meningsfulla för barnen. Forskarna lyfter fram att barndomssociologin betraktar barnen som *beings*. Vilket beskrivs som att barnen betraktas som kompetenta individer som kan bidra till situationen. Vidare lyfter forskarna att det kan vara betydande att skapa möjligheter så att barnens röster lyfts fram i situationen (Quennerstedt & Quennerstedt, 2014). Barndomssociologin kan användas i studien för att spegla den barnsyn som studien utgår ifrån. Det innebär att barnen kan bidra till sin tillvaro när förskollärarna beaktar barnens intressen. Om barnens intressen får mindre utrymme i situationen kan det ses som att de sociala positionerna har en bidragande faktor.

4.2 Teoretiska begrepp

Resultatet kommer analyseras med hjälp av de teoretiska begreppen *barnperspektivet* och *barns perspektiv*. Eftersom studien undersöker hur förskollärarna resonerar om att beakta barnens intressen. Studiens ontologiska utgångspunkt grundar sig i barndomssociologin och dess barnsyn som förs fram. Därför blir begreppen *barnperspektivet* och *barns perspektiv* väsentliga att använda som analysverktyg.

I Thörners resultat framkommer det att pedagogerna bejakar barns intresse på olika sätt utifrån vad som kan beskrivas som två didaktiska principer. Resultatet i denna studien kommer även analyseras utifrån Thörners empiriskt grundade analysbegrepp, *den efterföljande guidningen* samt *den lockade modifieringen* (Thörner, 2017).

4.2.1 Barnperspektivet

Barnperspektivet karaktäriseras av Perselli och Haglund (2022:75) "barnperspektiv hos lärarna; ett perspektiv som utgår från barns bästa, men utifrån vuxnas villkor". Vilket kan tolkas som att förskolläraren använder sitt omdöme för att planera efter barnets bästa, barngruppens bästa eller vad läraren anser att barnet behöver kunna. Förskolläraren intar ett barnperspektiv när den formar undervisningen utifrån sin

föreställning av vad hen anser att barnen har nytta av, vad som intresserar barnen eller formar intresset så att det ska passa verksamheten. I studien används begreppet som analysverktyg för att försöka tolka förskollärarnas resonemang när de utgår ifrån barnens intressen i undervisningsplaneringen.

4.2.2 Barns perspektiv

Pramling Samuelsson, Sommer och Hundeide (2011:42) definierar barns perspektiv som ”barns egna erfarenheter, uppfattningar och förståelse av sin livsvärld”. Perselli och Haglund (2022) menar att vuxna inte fullt ut kan inta ett barns perspektiv, eftersom det är något som i detta avseende är förankrat till barnet som individ. Forskarna anser att de vuxna endast kan sträva efter att försöka närma sig barns perspektiv. Perselli och Haglund (2022) beskriver att barns perspektiv inte enbart handlar om det som barn ser, gör och tänker. Begreppet Barns perspektiv kan användas av lärare när de formar en undervisning som utgår ifrån det som visar sig engagerar och intresserar barnen. Begreppet kan användas som ett verktyg menar Perselli och Haglund (2022) så att läraren kan ta tillvara på barnens engagemang och intresse i undervisningen. Förskollärare som använder *barns perspektiv* i sin undervisningsplanering. Antingen planerar förskolläraren så barnen får utrymme eller använder förskolläraren barnens intresse och anpassar undervisningen efter det.

4.2.3 Den efterföljande guidningen

Thörner (2017) beskriver *den efterföljande guidningen* som att barn självmant engagerar sig i och riktar sin uppmärksamhet mot ett visst innehåll. Detta nyttjar sedan pedagogerna i sina aktiviteter (Thörner, 2017). Således kan förskollärare utgå från *den efterföljande guidningen* i undervisningsplaneringen. När förskollärarna tar hänsyn till det som de har uppfattat att barnen intresserar sig för, riktar uppmärksamhet mot eller engagerar sig i. Alltså något barnen självmant lägger sin energi på och riktar sin uppmärksamhet mot, utan att en vuxen är med och påverkar. Detta använder sedan förskolläraren när hen formar sin undervisning.

4.2.4 Den lockande modifieringen

Den lockande modifieringen beskriver Thörner (2017) som den andra didaktiska principen då pedagoger lockar barnen mot ett kunskapsinnehåll som pedagogerna anser att barnen behöver (Thörner, 2017). Vidare förklarar forskaren att pedagogerna utgår ifrån sin föreställning om vad barnen har för intressen och kan således modifiera intresset. Detta för att locka barnen i en viss riktning så att verksamhetsmålen tillgodoses (Thörner, 2017). I studien kan begreppet användas som analysverktyg när förskollärarna försöker locka med sig barnen på olika sätt mot ett kunskapsinnehåll i undervisningssituationerna.

5 Metod

I följande del presenteras vårt tillvägagångssätt och metod. Det inleds med *Val av metod* (5.1), *Tillförlitlighet och trovärdighet* (5.2), *Urval* (5.3) och därefter kommer *Genomförande av studien* (5.4), som delats in i underrubriker som *Pilotstudier* (5.4.1), *Genomförande* (5.4.2) och *Bearbetning, tematisering och analys av insamlad data* (5.4.3). Metodkapitlet avslutas sedan med *etiska ställningstagande* (5.5).

5.1 Metodval

Vi valde att ha intervju som metod då Denscombe (2018) beskriver att det är en bra metod när forskaren ska kunna gå ner på djupet och ta reda på åsikter och erfarenheter. Syfte med studien är att bidra med kunskap om hur förskollärare resonerar kring att beakta barnens intresse när de planerar undervisningen, därför kunde en semistrukturerad intervju vara lämplig i vår studie. I en semistrukturerad intervju hade förskollärarna möjlighet att utveckla sina svar, samtidigt som Denscombe (2018) menar att intervjuaren kunde ha en viss kontroll över intervjun. Intervjuaren behöver vara flexibel i frågornas ordningsföljd, de behövde vara öppet formulerade och den som intervjuade behövde vara beredd på att ställa följdfrågor. Vi hade förberett intervjufrågor som övergripande var öppet formulerade och gav förskollärarna möjlighet att utveckla sina svar. Vi hade förberett följdfrågor som stöd för att utveckla svaren ytterligare. Intervjuinstrumentet var ett bra stöd för att kunna hålla strukturen och bidrog till att vi inte missade några frågor. Denscombe (2018) lyfter *intervjuareffekten*, och beskriver vissa nackdelar med semistrukturerade intervjuer som exempelvis att förskolläraren skulle kunna påverkas av situationen och endast ger de svar hen trodde forskaren efterfrågade. Detta skulle hända om förskolläraren på något sätt inte kände sig trygg. Därför valde vi att börja intervjun med inledande frågor med syfte att bidra till en trygg intervjusituation. När det gäller de inledande frågorna så menar Kihlström (2007) att det kan vara en fördel att ha några "uppvärmningsfrågor", där det diskuterades lite kring förskollärarens arbetsplats, samt en inledning och information kring intervjun.

5.2 Giltighet, tillförlitlighet och trovärdighet

För att stärka studiens giltighet valde vi att använda oss av pilotstudier för att se om våra intervjufrågor kunde ge svar på våra forskningsfrågor. Efter att pilotintervjuerna hade genomförts reviderade vi intervjufrågorna så de skulle bli mer begripliga och lättare att svara på. Denscombe (2018) skriver att det kan finnas fördelar med intervjuer och att validitet kunde säkerställas när intervjuaren och förskolläraren sitter tillsammans och ser varandra. Fem av sex intervjuer gjordes på plats där intervjuare och förskolläraren satt i samma rum och en av intervjuerna genomfördes digitalt via videomöte. Fördelar med att sitta i samma rum var att den verbal- och ickeverbal kommunikation upplevdes mer påtagligt och att intervjusvaren blev mer fylliga och djupgående. Denscombe (2018) lyfter *respondentvalidering* som innebär att intervjuaren gjorde en återkoppling till förskolläraren, för att säkerställa den insamlade datan. Säkerställandet kan öka validiteten eftersom intervjuaren kontrollerade att det inte skett några missförstånd. Vi tog hänsyn till detta genom att fråga förskolläraren när det fanns en risk att vi kunde missförstå eller övertolka förskollärarens svar.

5.3 Urval

Vi har frågat förskollärare som vi har haft en professionell relation till om de kunde tänka sig att ställa upp på intervjuer inför denna studie. Förskollärarna och intervjuarnas relationer bestod inte av några privata relationer utan samtliga relationer var skapade i utbildningens kontext. Vår relation skulle kunna innebära att förskollärarna känner att de vill delta för att hjälpa oss och inte för att de vill ställa upp för studiens syfte. Vi har tydligt poängterat såväl skriftligt som muntligt att förskollärarnas deltagande är frivilligt och att det inte behövde känna förpliktelser att ställa upp för att de har en relation till oss.

Den insamlade datan kom från en undersökningsgrupp som bestod av sex olika förskollärare från olika förskolor i närliggande kommuner. Vi tog mailkontakt med förskollärarna och skickade ut ett missivbrev (bilaga 2) efter att vårt undersökningsinstrument (bilaga 1) blivit godkänt. De sex förskollärare som deltog i studien presenteras i tabellen nedan (figur 1.1.).

Fiktiva namn	Tid som förskollärare	Tid på förskolan	Barngruppens storlek
Annika	3 månader	3 år	15 st. barn
Eva	33 år	26 år	15 st. barn
Fanny	5 år	5 år	7 st. barn
Malin	36 år	23 år	33 st. barn
Moa	16 år	3 år	8 st. barn
Sofia	2 månader	2 månader	18 st. barn

Figur 1.1 presentation av förskollärarna

5.4 Genomförande av studien

I denna delen beskrivs genomförandet av studien i tre delar. Först gjorde vi *pilotstudier* (5.4.1), sedan beskrivs *genomförande* (5.4.2) och till sist *Bearbetning, tematisering och analys av insamlad data* (5.4.3).

5.4.1 Pilotstudier

Intervjufrågorna testades för att se om frågorna var relevanta för studiens syfte innan vi skulle gå ut och genomföra intervjuerna. Pilotintervjuerna gjordes på tre personer,

en barnskötare, en förskollärlärostudent och en gymnasieläro. Detta bidrog till att vi fick möjlighet att omformulera vissa frågor som ansågs vara svåra att svara på och att förstå. En fördel som Denscombe (2018) nämner är bland annat att testa sina intervjufrågor innan forskaren skulle ut och intervju. Pilotstudie var ett stöd för oss att synliggöra vilka fallgröpar det kunde finnas i den valda metoden.

5.4.2 Genomförande

Utgångspunkten var att intervjuerna skulle äga rum på förskolorna för att underlätta för förskolläroarna att medverka i studien. Förskolläroarna blev informerade om att ljudupptagningen var frivillig och fick ge sitt samtycke till att vi spelade in intervjun med hjälp av ljudupptagning. Denscombe (2018) menar att intervjuaren borde använda ljudupptagning på ett hänsynsfullt sätt, vilket skulle bidra till att det inte blir något störningsmoment under intervjun. Samtliga intervjuer genomfördes tillsammans, men att var och en av oss hade varsitt ansvarsområde under intervjuens gång. En ansvarade för att alla intervjufrågor ställdes, samt att en hade ett övergripande ansvar för följdfrågorna, även om vi hjälptes åt och stöttade varandra. Enligt Denscombe (2018) kräver forskningsintervjuer mycket koncentration och ansträngning för intervjuens kvalitet. Därför kunde det vara en fördel att göra intervjun tillsammans med olika ansvarsområden. Ännu en fördel var att vi båda hade varit med i hela processen, vilket bidrog till att båda var lika insatta i materialet inför resultat- och diskussionsdelen. En nackdel med att vara två intervjuare menar som Denscombe (2018) kunde bidra till ett läge där vi blir två mot en och att förskolläroaren kunde känna sig trängd. Vilket kunde utgöra en risk menar Denscombe (2018) på så sätt att förskolläroaren endast gav de svaren hen trodde forskaren efterfrågade. Vi tog hänsyn till att förskolläroaren inte skulle känna sig trängd genom att intervjuerna ägde rum på den förskolan där förskolläroarna arbetade och på så sätt en plats där förskolläroaren förmodligen kände sig trygg sedan innan. En annan faktor vi tog hänsyn till för att förskolläroaren inte skulle bli trängd i situationen var att den intervjuaren som hade en viss relation till förskolläroaren genomförde intervjun. Den andra intervjuaren som inte ställde frågor höll sig lite i bakgrunden.

5.4.3 Bearbetning, tematisering och analys av insamlad data

Vi bearbetade vårt insamlade material genom att transkribera ljudupptagningarna. Denscombe (2018) lyfter att ljudupptagning som transkriberats kan erbjuda en fullständig dokumentation. Denscombe (2018) menar att transkribering underlättar tematiseringen samt att jämföra och söka i den insamlade datan. Andreasson och Johansson (2020) för ett liknande resonemang kring att transkribering kunde underlätta för intervjuaren när denne skulle tematisera innehållet. Detta kommer därför att beaktas i analysen av vår insamlade empiri där vi utgick från en induktiv metod. Andreasson och Johansson (2020) beskriver en induktiv metod där det inte finns några förutbestämda tematiseringar utan forskaren utgår ifrån empirin och skapar tematiseringar och drar slutsatser utifrån det.

När vi bearbetade empirin läste vi samtliga transkriberingar ett par gånger var för sig och en gång tillsammans för att sedan kunna börja en tematisering. Denna kopplades till vårt syfte och frågeställningar, vi identifierade två huvudkategorier. Efter det förde vi över de citat som passade till våra huvudkategorier och efter det gjordes en utskrift av dokumentet. Citaten klipptes ut och placerades, så att det blev en översikt över

temana i empirin. Således skapades vårt resultat i två huvudteman som förgrenades till några underkategorier som avslutas med kopplingar till de teoretiska begreppen. Resultatets båda huvudteman avslutades sedan med en sammanfattning av resultatet.

5.5 Etiska ställningstagande

Vi tog hänsyn till de fyra etiska principer enligt Vetenskapsrådet : *Informationskravet*, *samtyckeskravet*, *konfidentialitetskravet*, och *nyttjandekravet* (Vetenskapsrådet, 2017). Inför intervju skickades ett missivbrev ut via mail där det visade att vi kommer ta hänsyn till *Samtyckeskravet* och *informationskravet*. Detta var för att låta förskollärarna ta del av vårt syfte i studien, samt ge de möjligheten att ge oss ett skriftligt samtycke där förskollärarna godkände sin medverkan samt ljudupptagningen av intervjun. Vi informerade förskollärarna att de hade rätt att återkalla sitt samtycke och att det inspelade materialet skulle tas bort när vi hade bearbetat det. Förskollärarna fick information om att intervjun enbart kommer användas i vår studie, vilket kunde kopplas till *nyttjandekravet* som vetenskapsrådet (2017) beskriver det. Vidare tog vi hänsyn till *konfidentialitetskravet* när intervjuerna skulle transkriberas och användas i studien. Därav kommer samtliga förskollärare att presenteras med fiktiva namn för att de inte ska kunna identifieras. Fortsättningsvis kommer vi ta hänsyn till att obehöriga inte kommer kunna koppla det insamlade empirin till deltagarna.

6 Resultat och analys

I detta kapitel presenteras resultat och analys. Det inleds med första kategorin *Fördelar med att beakta barnens intressen i undervisningsplaneringen* (6.1) och efter det presenteras andra kategorin *Utmaningar med att beakta barnens intressen i undervisningsplaneringen* (6.2).

6.1 Fördelar med att använda barnens intressen i undervisningsplaneringen

I denna delen av resultatet kommer det fram vilka fördelar förskollärarna upplever när de tar hänsyn till barns intresse i undervisningsplaneringen. Detta kommer att analyseras utifrån de teoretiska begreppen. Fördelarna har presenterats i följande teman; *Barnen ges utrymme i undervisningen* (6.1.1.), *Möjliggör en lustfylld undervisning* (6.1.2) samt *Möjligheter till progression i barnens utveckling* (6.1.3). Denna delen sammanfattas sedan i sista delen: *Sammanfattning*.

6.1.1 Barnen ges utrymme i undervisningen

Samtliga förskollärare beskriver att det finns fördelar med att beakta barns intresse i undervisningsplaneringen. Barnen ges utrymme i undervisningen på två olika sätt: *Barnen får utrymme att utforska sitt intresse* och *Barnen får utrymme att lyfta sina tankar*.

Barnen får utrymme att utforska sitt intresse

Samtliga förskollärare påstår att barns engagemang ökar när de planerar undervisningen utifrån barnens intresse. En del undervisningsplaneringar beskrivs vara öppna och barnen tillåts att utforska sitt intresse, där de får utrymme att själva rikta sin uppmärksamhet mot det som intresserar dem.

Barnen började undersöka rötter och då har vi fångat upp det och följt upp det och planerade in experiment, vi tog ekollon och satt dem i vatten och kollade på vad som hände med rötterna, dom fick plantera, skott och då fick de sätta dem i vatten och fick se att det bildas rötter. Så hela tiden så fångar vi upp barnens intresse och vad de är nyfikna på. (Malin)

Samtliga förskollärare som deltar i studien beskriver att barnen är med och bidrar aktivt till undervisningen. Citatet ovan indikerar på att det finns fördelar med att planera undervisningen så att den erbjuder barnen det som intresserar dem. Barnen ges då möjlighet att bredda sitt intresse och utvecklas inom sitt intresse. I följande citat berättar förskolläraren Eva om en undervisningssituation där barnen får utrymme att utforska sitt intresse:

Vi har ju sett att vatten är ett område som intresserar många barn. Så därför landade vi i det här med vatten och då är det ju det vi jobbar med och det är ju det vi planerar aktiviteter utifrån. Dom tycker det är så roligt med vatten och de kan stå länge och hålla på med det. De tar för sig och vad de utvecklas. ÅÅh vad de tycker det är roligt och det är att utgå ifrån barnens intresse. (Eva)

Citatet ovan kan förstås som att Eva beaktar barnens intresse och barnen upplevs vara engagerade. Eva har i sin planering tagit hänsyn till det som barnen har riktat sin uppmärksamhet mot så att barnen får utforska intresset vidare. Citatet indikerar på att förskolläraren planerar så att barnen får mycket utrymme att utforska själva.

Ovanstående visar hur förskollärarna utgår från barnens intresse när de formar sin undervisning. I dessa undervisningssituationer får barnen utrymme att utforska sina intresse och det kan sättas i relation till begreppet *barns perspektiv*. Förskollärarna beskriver att de tar hänsyn till det som barnen har riktat sin uppmärksamhet mot och planerar sin undervisning så barnen får utforska intresset vidare. Detta kan kopplas till det empiriskt grundade analys begreppet *den efterföljande guidningen*.

Barnen får utrymme att lyfta sina tankar

Malin och Annika berättar om en situation där planeringen är öppen och flexibel. Barnen får mycket utrymme att lyfta sina tankar och funderingar i undervisningssituationen. I citatet nedan berättar Malin om en planerad undervisning där barnens funderingar får utrymme:

Som till exempel nu så jobbar vi med träd. Och så hade vi planerat att barnen skulle få ställa frågor till trädet och då tror jag att vi vuxna hade lite tankar och tänkte att barnen skulle ställa frågor som hur gammal är du? Och vi tänkte att det kanske skulle landa i att det blev en saga. Men när barnen ställde frågorna så blev det mer naturkunskap över det. Barnen ställde frågor som, behöver du vatten? Det blev ett helt annat perspektiv och deras perspektiv var mycket intressantare än vårt perspektiv. Barnen kom verkligen med jättebra frågor. Och vi hade inte ens tänkt dem tankarna. Utan vi trodde att de skulle ställa andra frågor. Om man lyssnar på barnen får man en större dimension. (Malin)

Citatet indikerar på att barn ges utrymme i undervisningen när de får möjligheter att lyfta tankar och funderingar. Detta beskrivs som en fördel för att Malin får ett bredare perspektiv och kan forma undervisningar som beaktar barns intresse. Barnens tankar och funderingar får utrymme i Annikas undervisningsplaneringar. Detta förtydligas i citatet nedan:

I det pågående projektet har vi till exempel tagit tillvara på barnens frågor i projektet och fångat upp det. Det är barnens tankar, frågor och intressen som får utrymme och som styr vart vi ska ta vägen. (Annika)

Citatet ovan tyder på att Annika beaktar barnens intresse när hon planerar sin undervisning. Annika tycks planera så att barnen får utrymme att lyfta sina tankar. Citaten i denna delen kan kopplas till det teoretiska begreppet *barns perspektiv*, då förskollärarna planerar sin undervisning så barnen får utrymme att bidra med sina tankar. Barnens tankar bidrar sedan till en utveckling av undervisningen, eftersom förskollärarna nyttjar det barnen riktar sin uppmärksamhet mot, vilket kan kopplas till *den efterföljande guidningen*.

6.1.2 Möjliggör en lustfylld undervisning

Förskollärarna i studien finner att undervisningsplanering som grundar sig i barnens intresse leder till att undervisningen blir lustfylld för barnen. Samtliga förskollärare berättar att det är en fördel att använda barnens intresse i undervisningsplaneringen. För att barnen beskrivs tycka undervisningen är mer lustfylld och förskollärarna beskriver att barnen vill delta mer aktivt i undervisningen. I citatet berättar Moa:

Så ibland delar vi ju även upp dem. aah men jag kör samling med dessa fyra först, och då kan jag verkligen pinpointa och föra in deras intresse så dom tycker det är kul. Det kan jag då presentera på ett sätt med de barnen. Sen kanske jag gör på något annat sätt med andra [barn] för att det sättet funkar inte på dem för då har jag tappat dom och då är risken att, hela allt förstörs. Du måste ju få med dig barnen och de måste känna att dom tycker det är kul, så dom är mer med på samlingen. (Moa)

I citatet ovan berättar Moa att hon delar in grupperna så att barn med liknande intresse placeras i samma grupp. Moa menar om samlingen utgå ifrån barnens intresse beskrivs barnen tycka att situationen mer lustfylld. Samtliga förskollärare beskriver att det formar en undervisning som utgår från det som intresserar barnen. Detta beskrivs av förskolläraren Fanny med följande citat:

Man får anpassa det efter barnens intressen till exempel bilar, så det blir roligt och man kan få med sig barnen. För har du till exempel mer matte fokus och du ser att barnen riktar intresset mot bilar. Då får du fånga upp det och kanske räkna antal bilar, kanske sortera dom, matte kan du göra på så många olika sätt: storleksordning, du kan räkna antal det finns färger som du kan kategorisera dom olika. Så du får försöka få in det i undervisningen eller barnens intresse på ett sätt som passa ditt mål. (Fanny)

Citaten ovan tyder på förskollärarna gör didaktiska val och använder barnens intresse för att barnen ska känna att det blir lustfyllt att vilja delta mer aktivt i undervisningssituationen. Således kan barnens intresse ses som ett verktyg för att barn ska vilja delta i undervisningen. Förskollärarna i denna delen anpassar sin undervisning så att den utgår ifrån barnens intressen vilket kan kopplas till begreppet *barns perspektiv*. Förskollärarna talar i termer av att använda det som intresserar barnen för att locka dem att vilja delta i undervisningen, vilket kan kopplas till *den lockande modifieringen*.

6.1.3 Möjligheter till progression i barnens utveckling

Samtliga förskollärare beskriver att det finns fördelar med att beakta barns intresse i undervisningsplaneringen, för att det skapar möjligheter till progression i barnens färdighets- och kunskapsutveckling.

Progression i färdighetsutvecklingen

Eva och Fanny berättar att det kan finnas fördelar med att beakta barns intressen i undervisningsplaneringen för att det kan leda till en progression i barnens färdighets utveckling. I citatet berättar förskolläraren Fanny om:

Man kan utveckla lärandet och deras intressen men att göra det på olika sätt som lego, lera rita eller klippa. Det jobbar vi med nu att de ska träna finmotorik och klippa och limma då kan man fånga barnen genom att använda deras intressen. Eller som en hjälp att hitta deras intressen genom att de får klippa ut saker i leksakskataloger, det kan visa vad barnen intresserar sig för som man inte har sett tidigare. (Fanny)

I citatet ovan beskriver Fanny att hon beaktar barnens intresse på olika sätt beroende på syftet med undervisningen. Hon planerar att utmana barnens motoriska utveckling genom det som intresserar barnen. Hon menar även att hon kan utmana barnens motoriska utveckling och samtidigt få reda på vad som intresserar barnen.

Förskolläraren Eva betonar att barnen måste få erfara lärandeinnehållet flera gånger och på olika sätt, för att det ska kunna leda till en progression i barnens färdighets utveckling. Det lyfts ett exempel från en förskolläraren Eva på när upprepning beskrivs leda till en progression i barnens utveckling:

De [barnen] har fått måla flera gånger och det är roligt, för man ser en progression och utveckling. Och de nya [barnen] som inte har hållit i en pensel. De har fått måla av vatten och så har vi haft flera målaraktiviteter och nu får du måla ett paraply. De [barnen] tar för sig och de utvecklas. ÅÅh vad de tycker det är roligt. (Eva)

Detta citat indikerar på att förskolläraren Eva har en intention att koppla undervisningens innehåll till barnens intresse som är vatten. Dock modifierar Eva barnets intresse så att det passar in i undervisningen. Citaten i denna delen tyder på att förskollärarna har för avsikt att påverka barnets kunnande så att det blir en progression i barnets färdighetsutveckling. För att Eva har ett tydligt syfte med att barnen behöver utveckla hanteringen av en pensel. I citatet från Eva tycks det finnas en koppling till den didaktiska principen, *den lockande modifieringen*, för att förskolläraren modifierar intresset vatten så pass att planeringen resulterar i att barnen ska måla paraplyer. Eva har ett syfte att barnen behöver utveckla sin hantering av en pensel. För att locka barnen att delta tycks Eva ha en intention att målaraktiviteten ska kopplas till barnens intresse, som är vatten. Eva modifierar barnens intresse för att det ska passa in i verksamheten. Att planera en undervisning utifrån barnets bästa och modifiera barnens intresse för att det ska passa aktiviteten, kan kopplas till begreppet *barnperspektivet*. Fanny planerar sin undervisning så att den utgår från barnens intresse eller för att möjliggöra att få syn på deras intresse, vilket kan kopplas till det teoretiska begreppet, *barns perspektiv*. Fanny följer barnens intresse och låter det genomsyra undervisningen trots att syftet är att utveckla finmotoriken. Att följa barnen och guida dem genom utvecklingen kan kopplas till det empiriskt grundade begreppet *den efterföljande guidningen*.

Progression i kunskapsutvecklingen

Samtliga förskollärare resonerar att de planerar sin undervisning så att den utgår ifrån barnens intresse, för att möjliggöra en progression i barnens kunskapsutveckling. Förskolläraren Eva gav ett exempel på när hon sätter ett kunskapsinnehåll på båtar som är något som barnen intresserar sig för:

Först hade vi bara båtarna och sen för att utveckla det har vi ställt siffrorna på /.../ men nu är det ju många som kan siffrorna 1, 2, 3, 4, 5 och noll, inte förglömma, den har vi jobbat mycket med. Att nu är det inga båtar på sjön. Hur många båtar är det då? Och nu börjar det liksom landat, att noll är ju ingenting. Så nu använder vi liksom även noll som begrepp. Och det har vi sett att vissa har varit intresserad av siffror, men då har vi med det där också så man kopplar ju det hela tiden till ett lärande. (Eva)

Citatet indikerar på att förskolläraren Eva tar till vara på barnens intresse i undervisningsplaneringen. Sedan har förskolläraren format en undervisningssituation som leder till en progression i barnens kunskapsutveckling. Barnen har fått fördjupade kunskaper och blivit förtrogna med att använda siffrorna, samt begreppet noll. Annika berättar även om en situation där barnens intresse fördjupas och leder till en kunskapsprogression. Annika berättar att de har arbetat med olika djur i skogen och barnen visar intresse för ekorrar. I citatet nedan beskriver Annika en kunskapsutveckling hos barnen:

Och då hade fastnat för ekorrar och då tog jag fram massa material om ekorrar så de får styra det så att de själva märker att vi pratade om detta förra gången, så klart att vi ska fördjupa oss i detta tillsammans. och vi fick lära oss jättemycket om ekorrar som vi inte visste innan. (Annika)

I citatet ovan berättar Annika att hon tog tillvara på barnens intresse och det ledde till att hon kunde erbjuda barnen material som intresserar dem och att de fördjupar sig i ämnet. Att fördjupa sig inom ett ämne leder till mer kunskap. Annika formar undervisningen utifrån barns intresse, vilket kan kopplas till *barns perspektiv*. Annika beskriver att hon följer det som intresserar barnen och formar undervisningen så barnens intresse kan utvecklas, vilket kan kopplas till *den efterföljande guidningen*. Eva anser att barnen har fått fördjupade kunskaper och blivit förtrogna med att använda begreppet noll. Barnen fick möta de matematiska begreppen genom det som intresserar barnen. Eva formar undervisningen efter barnens intresse vilket kan kopplas till begreppet *barns perspektiv*. Eva använder barns intresse för att locka dem att vilja delta i undervisningen, vilket kan kopplas till *den lockande modifieringen*.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis påstår samtliga förskollärare att det finns fördelar med att utgå från barnens intresse i undervisningsplaneringen. Eftersom det leder till att barnen blir mer engagerade i situationen. Samtliga förskollärare beskriver att öppna undervisningsplaneringar tillåter barnen att utforska sitt intresse. Barnen ges utrymme att själva rikta sin uppmärksamhet mot det som intresserar dem. Två förskollärare betonar även att i en öppen och flexibel undervisning får barnen utrymme till att lyfta sina tankar och funderingar. Undervisningsplanering som utgår från barnens intresse leder till att undervisningssituationen blir lustfylld och att barnen vill delta aktivt i den. Det finns fördelar med att planera undervisningen så den erbjuder det barnen intresserar sig för. Detta kan bidra till att barnen ges möjlighet att bredda sitt intresse och dessutom får möjligheten att utvecklas inom det. Samtliga förskollärare i studien resonerar att de planerar undervisningen utifrån barnens intresse, för att det möjliggör en progression i barnens kunskapsutveckling. Två av förskollärarna går in på färdighetsutvecklingen. De menar att barnen får en progression och utvecklar sin färdighet genom att de beaktar barnens intresse. En förskollärare poängterar att

barnen måste erfara lärandeinnehåll mer än en gång och på olika sätt, för att det ska bli en progression i barnens utveckling.

6.2 Utmaningar med att beakta barnens intressen i undervisningsplaneringen

I denna delen av resultatet beskriver samtliga förskollärare om de utmaningar som de upplever kan begränsa hur de tar hänsyn till barns intresse när de planerar sin undervisning. Det resulterar i tre övergripande teman: *Barnens behov prioriteras före deras intresse* (6.2.1), *Det är svårt att möta alla barn samtidigt* (6.2.2), samt *Barnens intresse prioriteras ner av strukturella faktorer* (6.2.3). Denna delen sammanfattas sedan i delen: *Sammanfattning*.

6.2.1 Barnens behov prioriteras före deras intresse

Förskollärarna i studien påstår att det finns utmaningar med att beakta barns intresse i undervisningsplaneringen, för att barnens behov prioriteras före deras intresse. Det kommer fram på två olika sätt: *Barnen har ett behov av att lära sig något* och *Barnen har ett behov av variation*.

Barnen har ett behov av att lära sig något

Samtliga förskollärarna resonerar på liknande sätt kring att det finns situationer där de väljer att prioritera något som de har sett att barnen behöver och därför åsidosätter barnens intresse. Detta kan kopplas till följande citat där förskolläraren Malin berättar om en situation där barnets behov har prioriterats snarare än deras intressen:

Jag planerar också saker som jag tycker att dom behöver lära sig och det är för barnens skull. Som till exempel när jag har en undervisning med prepositioner, för att jag vet att till exempel barn som har ett annat modersmål och har då föräldrar som inte är födda i Sverige, har mycket svårare för prepositioner samtidigt som alla barn har nytta av det här. Men då har jag en undervisning där jag jobbar med prepositioner, och det kanske inte var något som kom från barnen. Fast på ett sätt är det ju kopplat till barnen. För att dem behöver det, för att jag har sett att dom behöver det. Men det är ju inte från deras intressen kanske. (Malin)

Citatet tyder på att förskolläraren Malin inte planerar utifrån barnens intresse utan vad förskolläraren anser att barnen har ett behov av att kunna. Denna kunskap anses barnen ha nytta av i framtida skolgång.

Samtliga förskollärare för ett resonemang kring att de är en utmaning att forma en undervisning som utgår från barnens intresse samtidigt som förskollärarna ska beakta barnens behov. I följande citat beskrivs en situation som utgår från barnens behov:

Exempelvis språkljud är något som vi ser ett stort behov av att våra barn får. Där har vi ett behov för många barn saknar de här rr, ss, ch, sh de här vanliga språkljuden som är lite svårare och då ser vi ju ett behov av att vi ska främja deras språkutveckling genom att utmana dem och då gäller det att planera en

undervisning som lockar utifrån deras intresse lite och så undervisningen sker på ett roligt sätt. (Fanny)

Citatet skulle kunna förklaras som att undervisningen är utformad efter barnens behov. Det verkar vara svårt att beakta barns intresse när behovet prioriteras före barnens intressen. Dock tyder resultatet på att Fanny strävar efter att använda barnens intresse som ett verktyg för att få barnen att delta i undervisningen.

I citaten ovan beskriver förskollärarna Malin och Fanny att deras planering formas av vad de anser att barnen har ett behov av att kunna. Denna undervisning äger rum även om den inte grundar sig ur barnens intressen. Detta kan kopplas till det teoretiska begreppet *barnperspektiv*. Eftersom förskollärarna tar sitt ansvar när de ser att barnen behöver utveckla något och därför väljer att utgå ifrån vad de anser är bäst för barnen. Fanny anser att barnen har nytta av en specifik kunskap och försöker locka med barnens intresse så att det passar verksamheten, snarare än att lyssna in barnens intresse. Det går att koppla till det empirisk grundande begreppet *den lockande modifieringen*. Det kan även tolkas som att förskolläraren strävar efter *barns perspektiv*, då hen försöker väva in barnens intresse och använda det som ett verktyg för att kunna ta tillvara barnens intresse i undervisningen.

Barnen har ett behov av variation

Förskollärarna Eva och Annika hävdar att barnens intresse kan vara svåra att beakta när de anser att barnen behöver variation i tillvaron och därför prova på något annat. Trots detta ger förskolläraren Eva ett exempel på när hon upplevde att undervisningen blev bra, även om syftet var att erbjuda barnen något som inte låg i linje med vad de visat intresse för:

Vi hade rätt så aktiva fysiska pojkar i den gruppen, och så tyckte vi att de skulle kunna börja fokusera på andra saker. För det blir liksom samma, samma, samma, samma, och vi vill utmana dem lite mer. Så vi tyckte att nu kan de börja med pärlplattor. Dom var inte alls intresserade av det. Men jag var tydlig med att vi sitter här nu och vi sitter här en stund. De tyckte det va roligt och detta blev en sådan utveckling på detta med de här pärlplattorna. Så sen var det ju bara att skriva ut mallar och de gjorde efter beskrivningar och jag skrev ut rutnät och de ritade egna mönster till pärlplattorna. Det var typiskt en sådan grej att det inte var något intresse som de hade. Fast det blev en jättebra grej och i deras utveckling och deras matte utveckling och det här med mönster och skapa och eget så att ja. (Eva)

Citatet kan förstås som att barnen ibland behöver testa nya saker och få lite variation, för att möjligen kunna upptäcka någonting nytt. Däremot blir det svårt att tillgodose barnens nuvarande intresse när det ska introduceras något helt nytt. I citatet nedan berättar Malin att barnet behöver variation och ibland göra något annat:

Det kan vara så att ibland väljer inte jag det som är i barnens intresse utan jag väljer något som barnet inte brukar göra och behöver träna på. Då väljer jag kanske ett barn som aldrig brukar vara i ateljén och tränar sin pennfattning eller någonting. Det kan bli en svårighet att få med sig det barnet då för att det barnet

vill helst inte vara där inne. Men jag har ett syfte med att göra så och då får man försöka locka in barn dit. Och det finns en anledning. Man gör alltid didaktiska val när man planerar aktiviteter. (Malin)

I citatet ovan beskriver Malin att ibland kräver situationen att hon behöver gå emot barnets intresse. Det gör hon för att hon anser att barnet har ett utvecklingsbehov. Malin menar att det kan vara en utmaning att få barnet att vilja delta i aktiviteten när den inte intresserar barnet och dessutom är svårt för barnet.

Detta resultatet indikerar på att förskollärarna utgår från begreppet *barnperspektiv* när de planerar sin undervisning. Förskollärarna i denna delen utgår ifrån sitt omdöme när de anser att barnen har ett behov av variation. Förskollärarna tar hänsyn till det som de anser att barnen har nytta av, snarare än att lyssna in barnens intresse.

6.2.2 Det är svårt att möta alla barn samtidigt

Förskollärarna i studien beskriver att det finns utmaningar med att beakta barns intresse i undervisningsplaneringen, för att det är svårt att möta alla barn samtidigt. Det beskrivs på två sätt: *Det går inte att beakta alla barns intresse* och *Förskollärarna strävar efter att beakta de flesta barnens intresse*.

Det går inte att beakta alla barns intresse

Sofia och Fanny anser att utmaningen är så pass stor att det är i princip omöjligt att beakta alla barns intresse i en undervisningssituation. Utmaningen beskrivs uppstå av att alla barn har olika intressen. I följande citat beskrivs när Sofia berättar att det är en svårighet att beakta samtliga barns intresse:

Alla barn kommer inte intressera sig för exakt samma aktivitet och inte lyfta alla vinklar under en och samma gång. Vi jobbar ju projektinriktat så att beakta alla i en aktivitet är svårt men eftersom det är många aktiviteter i ett projekt så kan alla få in sina intressen på något sätt. Men det kommer ju förmodligen aldrig gå att få allas intressen att vara med i en och samma aktivitet helt liksom kanske. (Sofia)

Citatet visar på att det är en utmaning att barnen har olika intressen, samt att beakta alla barn i en och samma undervisningsplanering. Fanny beskriver att det är en utmaning att beakta alla barns intresse i följande citat:

Alla barn har ju inte samma intressen. Utan de har ju olika fokus och olika saker de intresserar sig för. Så det kan vara väldigt svårt att beakta alla barns intresse. Det är en stor utmaning att beakta alla barns intresse i undervisningsplanering. (Eva)

Citatet ovan indikerar på att det är nästintill omöjligt att beaktar alla barnens intresse i undervisningsplaneringen när de har olika intresse och olika fokus. Förskollärarna i denna delen beskriver att det är en stor utmaning och förklarar att det kan vara nästintill omöjligt att beakta alla barns intresse i en och samma undervisningsplanering. Detta innebär att det förekommer att något barns intresse

väljs bort. För de barn som får sitt intresse åsidosatt i den specifika situationen blir så väl *barnperspektivet* samt *barns perspektiv* relativt osynligt. Däremot är det svårt att se hur förskollärarna förhåller sig till de barnen som får sitt intresse beaktat.

Förskollärarna strävar efter att beakta de flesta barnens intresse

Samtliga förskollärarna påstår att det är en utmaning, men att de strävar efter att beakta majoritetens intresse. Förskolläraren Fanny berättar i citatet nedan att det är en utmaning:

Det är svårt att tillgodose precis alla. Du kan ju göra ditt bästa att få in alla barnens intresse i den största möjliga mån. Men ja det kan vara en utmaning att få in alla barns intresse i varje planering. Sen kan du ju tillgodose dem flesta barnens intresse över en termin för ofta planerar man ju aktiviteter så dem följer en röd tråd genom terminen och man plockar ut godbitarna längs vägen.
(Fanny)

Citatet visar på att det inte alltid går att beakta alla barns intresse i undervisningsplaneringen. Trots utmaningen så strävar förskollärarna i denna studien efter att beakta majoritetens intresse i undervisningsplaneringen. Fanny beskriver att de har en intention om att alla barn flera gånger ska få sitt intresse tillgodosett under terminen. I citatet nedan menar Moa att det är en utmaning att kunna beakta alla barns intresse, men lyfter en strategi för att beakta majoritetens intresse:

Det är en utmaning den är jättestor. Vi diskuterade hur vi ska kunna dela in barnen i grupper. Så att barnen som intresserar sig för samma sak är i samma grupp. Aah men då skapar vi små grupper där. Och detta gjorde vi för att det var svårt och vi har sett att vi lyckas inte fånga alla barn. Hur kan vi tänka om, för att det ska bli bra för alla. (Moa)

I citatet beskriver Moa att det är svårt att beakta alla barns intresse. Hennes arbetslag har arbetat fram en strategi där de delar upp barngruppen och planerar olika aktiviteter som utgår ifrån den mindre gruppens intresse.

Förskollärarna i denna delen tycks vara eniga att det är en utmaning att beakta alla barns intresse i undervisningsplaneringen. Detta kan tolkas som att förskollärarna intar ett *barnperspektiv*, för att de använder sitt omdöme och planerar efter barngruppen som helhet och vad som anses vara gynnsamt för gruppen.

6.2.3 Barnens intresse prioriteras ner av strukturella faktorer

Samtliga förskollärare anser att det finns utmaningar med att beakta barns intresse i undervisningsplaneringen. För att barnens intresse prioriteras ner av strukturella faktorer: *krav som kommer ovanifrån och utifrån* samt *krav på måluppfyllelse*.

Krav som kommer ovanifrån eller utifrån

Förskollärarna i denna studien beskriver att det kommer förväntningar på vad de ska arbeta med från exempelvis skolan eller organisationen. Annika berättar att det kan

vara svårt att beakta barnens intresse när det kommer krav "ovanifrån". I följande citat berättar Annika svårigheter att möta barnens intresse:

Det kommer riktlinjer från organisationen. Aa men som läsllyftet och då måste vi jobba mer intensivt med sånt. Jaa då var det svårt att möta barnens intressen. Så ibland får man justera deras intressen så man får med sig barnen (Annika)

Citatet ovan indikera på att det är svårt att ta hänsyn till barnens intresse samtidigt som de ska möta kraven från organisationen.

Samtliga förskollärare beskriver att huvudmannen kommer med riktlinjer och specifika fokusområden, som exempelvis läsllyftet eller matematiklyftet. Det beskrivs även att det kan komma riktade rekommendationer från förskoleklassen. Det görs en sammanställning och skapas riktlinjer av de nationella provens resultat och andra enkäter från exempelvis från personal, vårdnadshavare med flera. Dessa rekommendationer menar förskollärarna ger en indikation på vad barnen kan ha en fördel av att kunna när de börjar förskoleklassen. I följande citat berättar Fanny att det är en utmaning att beakta barnens intresse samtidigt som det finns ett kunskapsinnehåll som barnen bör kunna när de ska till förskoleklass:

Vi får ju till oss från skolan att det här vill vi att barnen ska kunna när de börjar förskoleklassen. Och då kan vi forma undervisning som strävar efter att komma dit. Och det är ju för att vi har fått till oss att detta är bra om barnen kan när de börjar förskoleklassen och då försöker vi ha det som strävansmål. Vad förskoleklassen tycker är bra om barnen kan när de ska börja förskoleklassen. (Fanny)

I citatet kommer det fram att det är svårt att göra didaktiska val så att undervisningsplaneringen beaktar både barns intresse och de krav som kommer från ett annat skolområde. I dessa planeringar menar förskollärarna att de ibland behöver ha en detaljrik undervisningsplanering. Denna planering har en tydlig målsättning och syfte, samt att de ibland behöver prioritera ner barnens intresse. Förskollärarna Fanny och Moa berättar att de gör den prioriteringen för att barnen kan ha nytta av en viss kunskap inför framtiden.

När förskollärarna i denna delen planerar sin undervisning utifrån de krav som kommer utifrån, beskriver förskollärarna att barnen kan ha nytta av att besitta den kunskapen. Förskollärarna anser att barnen behöver en viss kunskap inför framtiden. Vid dessa tillfällen när barnens intresse tycks prioriteras ned för att möta dessa krav, kan det tolkas som att förskollärarna intar ett *barnperspektiv*. Det kan även kopplas till *den lockade modifieringen*, då förskollärarna behöver modifiera barnens intresse så de ligger i linje med de krav som kommer utifrån.

Krav på måluppfyllelse

Samtliga förskollärare hävdar att det är en utmaning att planera undervisningen så att den beaktar såväl läroplanens strävansmål som barnens intressen. De beskriver vidare att de ibland får prioritera läroplanens strävansmål eller verksamhetsmålen. Detta påstår samtliga förskollärare kan drabba barnen, så att deras intresse får

mindre utrymme i undervisningsplaneringen. Detta beskrivs av en förskolläraren Moa i citatet nedan:

Alltså vi har ju ändå läroplanens mål vi ska nå och vi har våra SKA- mål som vi har satt upp. Och som man säger det är svårt att möta alla barn, så det är klart det finns svårigheter. (Moa)

Citatet visar att Moa prioriterar de mål som finns i verksamheten och att det är en utmaning att beakta barnens intresse när det är målen som prioriteras. Fanny berättar i citatet om en utmaning med att möta strävansmålen mot förskoleklassen:

Behov tycker jag är ett starkt ord utan jag vill använda strävansmål. Barnen har inget behov av att kunna skriva sitt namn. Men däremot är det något som skolan vill... förskolan ska ju alltid kolla upp mot Lgr11 vad dom har för mål och då är det ju bra att veta det för att arbeta med det som strävansmål mot förskoleklass. Och att fråga er fram vad förskoleklassen tycker är bra om barnen kan när de ska börja förskoleklassen. (Fanny)

I citatet ovan beskriver Fanny att barnen inte alltid har ett behov att lära sig att kunna skriva sitt namn men att det finns krav från skolan att barnen ska kunna det och då får man arbeta efter det. Fanny berättar även att det är bra att kolla upp strävansmålen mot förskoleklassen men även mot skolan.

Detta resultat pekar på att förskollärarna planerar utifrån ett krav och inte för att barnen är intresserade. Förskollärarna tycks inte heller planera utifrån att de anser att denna barngruppen har ett behov av att kunna en specifik sak. Detta gör det tämligen svårt att se varken begreppet *barns perspektiv* eller *barnperspektiv*. Förskollärarna resonerar inte att de behöver locka barnen eller utgå från deras intressen i situationer som kan kopplas till de kraven.

6.2.4 Sammanfattning

Sammanfattningsvis lyfter samtliga förskollärare att det finns flera utmaningar med att beakta barnens intresse i undervisningsplaneringen. Vidare resonerar förskollärarna att de behöver prioritera barnets behov före deras intressen när de anses att barnen behöver träna på något. Då blir det en utmaning att planera undervisningen utifrån barnens intresse samtidigt som barnen behöver få en viss kunskap. Dock lyfter två förskollärare att barnen har ett behov av variation och då utgår de inte alltid från barnens intresse. Barnen behöver en variation för att kunna upptäcka nya saker och då är det svårt att tillgodose barnens intresse.

Samtliga förskollärare beskriver att det är svårt att tillgodose alla barns intresse i en och samma undervisningssituation. Två förskollärare berättar att det till och med kan vara nästintill omöjligt att beakta alla barns intresse. Däremot visar resultatet på att förskollärarna strävar efter att nå alla barns intresse någon gång när de planerar sin undervisning. Samtliga förskollärare berättar om de utmaningar som de måste möta när det kommer krav utifrån samt ovanifrån. Förskollärarna menar att det blir en utmaning att beakta barnens intresse, när det kommer riktlinjer från huvudman. Därför är det svårt att ta hänsyn till barnens intresse när det finns ett kunskapsinnehåll

som förskollärarna anser att barnen bör kunna inför framtida skolgång. Samtliga förskollärare lyfter att de behöver göra didaktiska avvägningar när de planerar sin undervisning, samtidigt som de strävar efter att beakta barnens intresse.

7 Diskussion

I detta avsnitt diskuteras studiens olika delar i följande avsnitt: *Resultatdiskussion* (7.1) och *Metoddiskussion* (7.2). Därefter presenteras även studiens *implikationer* (7.3) samt *förslag på tidigare forskning* (7.4).

7.1 Resultatdiskussion

I resultatet kan det tolkas som att förskollärarna resonerar i termer av vad barn har för intressen när de planerar sin undervisning. Förskollärare beskriver en fördel med att använda barnens intresse för att barnen ska vilja delta i undervisningen. Denna typ av undervisning tycks ha ett tydligt mål och syfte och kan upplevas innefatta ramar som är relativt detaljerade. Förskollärarna i denna studien utgår från barns intresse, men har ett syfte och menar att de behöver locka med det som intresserar barnen, för att de ska delta i undervisningen. I förhållande till detta så diskuterade Thörner (2017) med personerna i sin studie om barnens styrs för mycket i förskolan och om det är rätt att tvinga barn att delta i aktiviteter de anses behöva. Thörner (2017) drog en slutsats att barn har möjlighet att välja om de vill delta i det kunskapserbjudandet som pedagogerna erbjuder barnen. Eftersom förskolan inte är obligatorisk blir det pedagogernas ansvar att bejaka barnens intresse och försöka locka med dem i undervisning mot verksamhetens mål. Förskollärarna i studien för ett resonemang om att undervisning som planeras utifrån barnens intresse engagerar barnen. Engagemanget beskrivs som en drivkraft som gör att barnen kan engagera sig i aktiviteten vilket beskrivs leda till en ökad läroprocess. Sommer, Pramling Samuelsson och Hundeide (2013) beskriver att lärandet är en process och att kunskap är under ständig förändring. Detta kan liknas vid Folkman (2017) som visar att de aktiviteter som kan kopplas till barns intressen tycks skapa djupare läroprocesser. I denna studie kan detta exemplifieras med beskrivningen av användandet av båtar och att lära sig begreppet noll. Detta det är dock oklart om det är för att barnen har fått möta begreppet konkret eller om det är för att det var genom att möta begreppet genom deras intresse. Det kan även diskuteras om barnens intresse ibland modifieras för mycket. Intentionen kan vara god, men det kan diskuteras vems intresse det är som egentligen beaktas när barnen målar paraplyer. Resultatet indikerar på att förskolläraren har för avsikt att påverka barnets kunnande så att det blir en progression i barnets färdighetsutveckling. Förskollärarens syfte är att barnen behöver utveckla sin hantering av en pensel. Samtidigt har förskolläraren en intention att undervisningens innehåll ska kopplas till barnens intresse. Dock anser förskolläraren att intresset behöver modifieras för att passa in. Det kan då ifrågasättas om det är vatten eller paraplyer som ligger i barnens intresse, eller om barnen har fått upp ett intresse för att måla. Planeringar med ett tydligt syfte förefaller i denna studien tämligen detaljerade och det kan diskuteras hur mycket utrymme barnen får att undersöka och bidra med sina tankar.

Ett annat sätt som förskollärare beskriver, är vad barnen intresserar sig för i undervisningen. Förskollärare anser att det finns fördelar med att använda barnens intresse, för att de får utrymme att lyfta sina frågor. Undervisningsplanering som utgår ifrån vad som intresserar barnen beskrivs vara relativt öppen och tycks inrymma en plats för barnen att ta egna initiativ. Lagerlöf, Wallerstedt och Kultti (2019) menar att barndomssociologins barnsyn handlar om att betrakta barnen i stunden som sociala

aktörer. Resultaten visar på att barnen betraktas som sociala aktörer genom att få utrymme att vara aktivt deltagande i undervisningssituationen. Detta möjliggörs i situationerna där barnen får utrymme till att utforska sitt intresse. Barnen tycks även vara sociala aktörer i undervisningssituationen där de ges utrymme att ställa frågor till ett träd och göra sin röst hörd. Det kan tolkas som förskollärare ser barnen som kompetenta för att de ges utrymme. Den öppna planeringen som tycks sakna tydliga ramar kan tolkas som att förskollärare lutar på barnen att de kommer att bidra till undervisningen. I exemplet får barnen utrymme att själva utforska det som intresserar dem och de får utrymme att lyfta sina tankar och funderingar, samt att de får undersöka fritt i undervisningssituationen. Bossér (2022) och Hedefalk et.al (2022) beskriver att förskollärare som planerar så att barnens intresse beaktas, har ett undervisningsinnehåll som prövar barnens hypoteser. Hedefalk et. al (2021) menar att en utgångspunkt för att barnen ska kunna påverka innehållet i undervisningen är att förskollärarna lyssnar på barnen. Att lyssna in barnen medför att barnens intresse, erfarenheter och tankar kan beaktas och på så sätt påverka hur förskollärarna planerar undervisningen. Förskollärarna i denna studien beskriver att de drar nytta av det som barnen riktar sin uppmärksamhet mot när de planerar undervisningen. Dock påstår Hildén (2021) att förskollärarna kan behöva sätta ramar så att barnens intresse inte blir den enda utgångspunkten i undervisningen. Det kan således diskuteras hur mycket utrymme barnen ska få, för att inte riskera att det blir den enda utgångspunkten i undervisningen. För att Hildén (2021) menar å andra sidan att barnens intresse är betydelsefullt eftersom detta kan ligga till grund för hur undervisningen utformas. Hildén (2021) anser att barnets intresse bör vara centralt för att barnen upplevs vara mer engagerade i undervisningen om deras intresse beaktas. Således bör undervisningen ha en seriös utformning som är lustfylld och intressant för alla barn. Det kan diskuteras om det spelar någon roll vilken typ av intresse som beaktas i undervisningsplaneringen. Resultatet indikerar på att oavsett om undervisningen utgår från det som intresserar barnen eller det som barnen visar intresse för så beskrivs en rad fördelar. Resultatet indikerar på att samtliga förskollärare tycker att det är fördelaktigt att använda barnens intresse för att barnen i högre grad vill delta i undervisningen.

Resultatet visar på att det inte alltid är möjligt att utgå från barnens intresse, det finns situationer då förskollärarna prioriterar ner barnens intressen. Förskollärarna för ett resonemang kring att barnen kan ha nytta av att besitta en specifik kunskap. Därför anser förskollärarna att behöver barnen få utveckla kunskapen även om det inte är vad de intresserar sig för. Detta resonemang lyfter även Thörner (2017) som beskriver att pedagoger och barn kan ha olika fokus, och barnens intresse kanske inte ligger i linje med det syftet pedagogen har med undervisningen. Det kan diskuteras om förskollärarna bortser fördelarna med att använda barns intresse när de upptäcker brister som behöver åtgärdas. Det finns en förståelse för att bortse barnens intresse när de behöver prova något helt nytt. Dock brister förståelsen för att bortse barnens intresse när de anses behöva en utveckling för sitt eget bästa. Förskollärarna lyfter en rad fördelar med att beakta barnens intresse, bland annat att det blir ett mer lustfyllt lärande och en större progression. Därav kan det diskuteras om varför förskollärarna går emot sina intentioner och ändå prioriterar ned barnens intressen. Förskollärarna i denna studien beskriver att det är en utmaning att planera utifrån barns intresse när de anser att de behöver prioritera barnets behov. Hamerslag (2013) menar att förskollärare kan utgå ifrån vad de har sett att barnet kan ha ett behov av och vad det

tror är bäst för barnet. Detta kan göra att förskolläraren planerar vad som anses vara bästa för barnet istället för vad barnet har visat intresse för (Hamerslag, 2013). Barnets bästa är ett resonemang som förskollärarna för i relation till att frångå barnens intresse och istället prioritera en viss kunskap barnen behöver ha inför framtiden. Perselli och Haglund (2022) redogör att läraren många gånger fokuserar sin planering på vad de tror kan vara bäst för barnet och vad barnet tycks ha ett behov av, än vad faktiskt barnet har intresserat sig för. Vidare lyfter Perselli och Haglund (2022) att lärare kan ha en föreställning om vad barnen behöver träna mer på och grundar sin planering utifrån det. Det kan finnas en risk att barnens engagemang drabbas och att barnen kan få svårt att behålla fokus i undervisningen om läraren frångår barnens intresse för mycket (Perselli & Haglund, 2022). Detta resonemang för även två förskollärare i denna studie och menar att det kan vara en utmaning att bibehålla barnens engagemang när de introducerar något nytt, om det inte ligger i linje med barnens intresse. Dock beskriver Eva att det blev lustfyllt och barnen fann ett nytt intresse. Medans Malin hävdar att det är en utmaning att behålla engagemanget när hon bortser från barnens intresse. Det kan innebära att det kan vara svårt, men att barn ibland behöver få prova andra saker för att finna nya intressen.

Resultatet indikerar på att förskollärarna tycker att det är en utmaning att beakta alla barn i en och samma undervisningsplanering. Det kan diskuteras om förskollärarna gör en reflektion kring vilka barn som får sitt intresse beaktat i undervisningen. Denna tanken väcks av att Vallberg Roth et.al (2019) lyfter fram risken med att oreflekterat planera utifrån barns intresse. Forskarna menar att det är en utmaning att lyfta fram de barnen som inte hörs och syns mest. Resultatet visar på att en förskollärare arbetar för att beakta alla barns intresse iallafall någon gång under terminen. Det kan diskuteras om det verkligen är tillräckligt och om det egentligen är så svårt. Möjligen kan det tänkas vara ett oreflekterat arbetssätt som ligger till grund för dessa planeringar. Om det är så att detta grundas i ett oreflekterat arbetssätt kan det diskuteras om det är samma barn som får sitt intresse tillgodosett. Således visar resultatet att det finns fördelar med att beakta barns intresse; barnen får ett större engagemang, undervisningen blir mer lustfylld och barnen tycks få en progression i sin utveckling. Det kan diskuteras om förskollärarna reflekterar över om det finns en fördel att beakta samma barns intresse. Möjligen kan det bero på de krav som förskollärarna har på sig från verksamhet och organisationen. Förskollärarna förväntas rapportera sina undervisningsplaneringar, eventuellt skulle det kunna bidra till att vissa barn får mer utrymme att påverka den planerade undervisningen.

Barnens intressen missas eller prioriteras ner när förskollärarna i studien planerar efter yttre faktorer som enhetsmål, och krav från förskoleklassen. Således kan det diskuteras om det är svårare att ta hänsyn till barnens intresse när det kommer krav ovanifrån eller utifrån. Resultatet indikerar på att förskollärarna strävar efter och ser många fördelar med att utgå ifrån barns intresse i sin undervisningsplanering. Vad gör då att det är svårare att beakta barnens intresse när det sker en undervisningsplanering som utgår från en riktlinje som kommer från skolväsendet? Således kan det diskuteras vad skillnaden är mot när förskollärarna annars planerar sin undervisning. Thörner (2017) beskriver att yttre faktorer kan skapa hinder för pedagogerna och att det kan få konsekvenser på aktivitetens kvalitet och vilken utsträckning pedagogerna kan möta och stödja barnen i sitt lärande. Läroplanens strävansmål eller verksamhetsmålen beskrivs av förskollärarna i studien som en

strukturell faktor som utgör en utmaning att ta hänsyn till om barnens intresse ska beaktas i undervisningsplaneringen. I likhet med flera forskares resultat visar det sig finnas vissa svårigheter med att utgå ifrån barnens intressen, eftersom innehållet av undervisningen måste ta hänsyn till läroplanens strävansmål (Bossér, 2022; Hedefalk et. al, 2022; Thulin & Jonsson, 2019; Thörner, 2017). Ett sätt för förskolläraren att beakta barnens intresse i undervisningen är genom att ge barnen utrymme till det som engagerar dem. Om förskolläraren beaktar barnets perspektiv och har ett tydligt mål med undervisningen skulle de samtidigt kunna forma undervisningen utifrån barnets intresse.

7.2 Metoddiskussion

I föreliggande studie har intervju använts som val av metod för att kunna få svar på våra frågeställningar. Alternativet till en intervju var att göra en dokumentanalys av förskollärarnas undervisningsplaneringar, för att titta på hur barnens intresse beaktas. Detta valdes bort då vi ville ta del av förskollärarnas resonemang kring att beakta barns intresse i undervisningsplaneringen.

Kihlström (2007) lyfter att det kan vara fördelaktigt att inleda intervjun med uppvärmningsfrågor. I intervjuguiden (bilaga 1) har det därför använts inledningsfrågor för att skapa en trygghet hos förskolläraren innan frågorna som kan svara på studiens syfte och frågeställningar. Svaren på de inledande frågorna används till viss del i urvalsbeskrivningen. Dock anses informationen vara en risk för att bryta vetenskapsrådets (2017) forskningsetiska principer om aidentifieringen. Vi har därför valt att begränsa vilken information som presenteras om informanterna.

Pilotstudier är en del som underlättar arbetet med intervjuinstrumentet, för att de synliggör styrkor och brister i frågornas formuleringar. Detta resulterade i korrigerande av intervjuinstrumentet och att frågorna ger bättre svar på studiens syfte och frågeställningar. Denscombe (2018) Menar att det finns fördelar med att testa intervjufrågorna innan genomförandet. Detta för att undvika större överraskningar som skulle kunna bli hinder i studien. Dock upplevs det tämligen svårt att få vissa svar på endel frågor, trots pilotstudierna. Möjligen kan en anledning vara att frågorna formulerades så förskollärarna beskriver undervisningsplanering som de har gjort och därmed även har resultatet på undervisningssituationen. Det kan diskuteras om svaren hade varit annorlunda om en fråga istället formuleras så den berör förskollärarens nästkommande undervisning.

7.3 Implikationer

Förskolans pedagogiska verksamhet kan dra nytta av studiens resultat, eftersom den bidrar med några intressanta perspektiv. Det finns flera fördelar med att beakta barnens intresse i undervisningsplaneringen. Resultatet visar att det finns fördelar med att planera på olika sätt. Antingen är planeringen öppen och flexibel så att barnen får utrymme i undervisningssituationen. Alternativt kan en planering vara mer detaljerad och barns intresse är det som formar aktiviteten. I denna planering bör det finnas en strävan efter att locka med sig barnen i undervisningen. Dock kan det vara betydelsefullt att stanna upp och reflektera över vems intresse som beaktas när det sker en justering av barnens intresse.

Resultatet visar på att det finns en risk att de strukturella faktorerna gör att barnens intresse prioriteras ned. Oavsett om det är mål som kommer utifrån eller om det är dina egna mål som ligger till grund för planering. Det kan tyda på att det finns en risk att bortser från de fördelar som finns när barnens intresse beaktas i undervisningsplaneringen. Barnen visar på ett engagemang, undervisningen blir lustfylld och barn får en progression i sin utveckling. Undervisningen ska vara för barnen i verksamheten inte för någon annans skull.

Alla barn är olika och alla barn ska få vara olika. Att sträva efter att tillgodose att så många barn som möjligt kan få sitt intresse beaktat kan vara tillräckligt bra. Resultatet visar på att det är svårt att beakta alla barns intresse i en och samma undervisningsplanering. Sträva därför efter en undervisning som är lustfylld och som barnen kan engagera sig i. Så att alla barn får uppleva känslan av att det är roligt att lära sig nya saker när de vistas i förskolans verksamhet.

7.4 Förslag på vidare forskning

Förslagsvis kan det vara intressant att forska vidare på om det skiljer sig i hur barns intresse beaktas i småbarnsgrupp respektive grupper med de äldre barnen. För att få en ännu bredare bild och faktiskt få barns perspektiv behövs ytterligare forskning där även barnen tillfrågas och observeras. I de tillfällen som förskollärarna beskriver att de utgår från barns intresse, skulle det vara intressant att fråga de äldre barnen om de upplever att deras intressen har beaktats. För att närma sig de yngre barnens perspektiv hade det istället behövts forskning som observerar barnen för att kunna se hur barnen engagerar sig i undervisningssituationen.

I resultatet framkommer det inte vad som gör att det är svårt för förskollärarna när de ska beakta barnens intresse och samtidigt möta olika krav. Möjligen behövs det forskning på vad det är i de strukturella hindren som bidrar till att barnens intresse prioriteras ner. Hur ser förskolans systematiska kvalitetsarbeten ut och hur väver arbetslagen in barnens intresse i sin planering? Hur förbereder rektorn dessa mallar och på så sätt sätter ramarna för planeringen av undervisningen? Förskollärare kan ha en intention att undersöka vad varje barn är intresserade av. Dock kan rektorn samt de SKA- dokument som rektorn format begränsa så att barnens intressen prioriteras ned. Blir intressena då nedprioriterade av ledningen?

Det skulle även vara en intressant studie att titta på om det är någon skillnad på att beakta barnens intressen i planerad undervisning kontra spontan undervisning.

8 Referenser

Andreasson, J. & Johansson, T. (2020). *Vetenskapsteori: grunder och tillämpning*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur

Björklund, C. & Ahlskog-Björkman, E. (2017) Approaches to teaching in thematic work: early childhood teachers' integration of mathematics and art: *International Journal of Early Years Education*, 25:2, 98-111, DOI: 10.1080/09669760.2017.1287061

Bossér, U. (2022). Barns perspektiv och delaktighet i undervisning för hållbar utveckling. *ATENA Didaktik*, 4(1).
Tillgänglig på internet: <https://doi.org/10.3384/atena.2022.4296>

Denscombe, M. (2018). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Fjärde upplagan Lund: Studentlitteratur

Eidevald, C. & Engdahl, I. (2018). Introduktion till temanummer om undervisning i förskolan. *BARN – Nordic journal on child and childhood research*. 3-4, 5-19.
Tillgänglig på internet: <https://www.ntnu.no/ojs/index.php/BARN/issue/view/294>

Folkman, S. (2017). *Distans, disciplin och dogmer - om ett villkorat lyssnande i förskolan [Elektronisk resurs] En studie av lyssnandet i en Reggio Emilia Inspirerad pedagogik*. Lic.- avh. Stockholm : Stockholms universitet, 2017
Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:su:diva-141571>

God forskningssed [Elektronisk resurs]. Reviderad utgåva (2017). Stockholm: Vetenskapsrådet
Tillgänglig på Internet: <https://www.vr.se/analys/rapporter/vara-rapporter/2017-08-29-god-forskningssed.html>

Hamerslag, A. (2013). *Barns deltagande och delaktighet: projektarbete i en förskola med inspiration från Reggio Emilia*. Lic. -avh. Uppsala: Uppsala universitetet.

Hedefalk M., Caiman C., Ottander C. & Almqvist J. (2021) Didactical dilemmas when planning teaching for sustainable development in preschool. *Environmental education research*. 2021;27(1):37-49. DOI: <https://doi.org/10.1080/13504622.2020.1823321>

Hildén, E. (2021). *Uppdrag undervisning: bland ärtpåsar och lagtexter i förskolan*. Diss. (sammanfattning) Karlstad : Karlstads universitet, 2021. Karlstad.
Tillgänglig på internet: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1538484/FULLTEXT02.pdf>

Johansson, E. (2003). Att närma sig barns perspektiv. Forskares och pedagogers möten med barns perspektiv. *Pedagogisk forskning i Sverige*. 1. årg. 8 nr 1–2 s 42–

57. ISSN 1401-6788

Tillgänglig på internet: <https://open.lnu.se/index.php/PFS/article/view/1198/1047>

Kihlström, S. (2007). Intervju som redskap. I Björkdahl Ordell, S., Dimenäs, J. & Davidsson, B. (2007). *Lära till lärare; att utveckla läraryrket - vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig metodik* (47-69). 1. uppl. Stockholm; Liber

Lagerlöf, P., Wallerstedt, C. & Kultti, A. (2019). Barns 'agency' i lekresponsiv undervisning. *Forskning om undervisning och lärande*. 7:1, s. 44-63

Melker, K. (2019). *Planering och genomförande av undervisning i förskolan – exemplen teknik och bildskapande*. [Elektronisk resurs].

Tillgänglig på internet: <https://gup.ub.gu.se/file/208029>

Näsman, E. (2004). Barn, barndom och barns rätt. I Olsen, L. (Red), *Barns makt* (s. 53-75). Uppsala: Justus förlag.

Perselli, A.-K. & Haglund, B. (2022). Barns perspektiv och barnperspektiv: en analys av utgångspunkter för fritidshemmets undervisning [Elektronisk resurs]. *Pedagogisk forskning i Sverige*. 27:2, 75-95

Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:hig:diva-39779>

Pramling Samuelsson, I., Sommer, D., & Hundeide, K. (2011). *Barnperspektiv och barnens perspektiv i teori och praktik*. Stockholm: Liber

Quennerstedt, A. & Quennerstedt, M. (2014). Researching children's rights in education: sociology of childhood encountering educational theory. *British Journal of Sociology of Education*, 35 (1), 115–132. DOI: [01425692.2013.783962](https://doi.org/10.1080/01425692.2013.783962)

Ribaeus, K. (2014). *Demokratiuppdrag i förskolan [Elektronisk resurs]*. Diss. Karlstad : Karlstads universitet, 2014

Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kau:diva-31484>

Sheridan, S. & Pramling Samuelsson, I. (2001). Children's Conceptions of Participation and Influence in Pre-school: a perspective on pedagogical quality. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 2, s. 169–194. DOI

<https://doi.org/10.2304/ciec.2001.2.2.4>

Sheridan, S. & Williams, P. (red.) (2018). *Undervisning i förskolan [Elektronisk resurs] en kunskapsöversikt*. Stockholm: Skolverket

Tillgänglig på Internet: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=3932>

Skolverket (2018). *Läroplan för förskolan: Lpfö 18*. [Stockholm]: Skolverket

Sommer, D., Pramling Samuelsson, I. & Hundeide, K. (2013). Early childhood care and education: A child perspective paradigm. *European Early Childhood Education Research Journal* 21(4): 459–475. DOI

<https://doi.org/10.1080/1350293X.2013.845436>

Thulin, S. & Jonsson, A. (2019). Undervisning i förskolan – Om möjligheter att integrera förskolans bildningsideal med nya uppdrag. *BARN - Forskning om barn og barndom i Norden*. 36. 95-108. DOI 10.5324/barn.v36i3-4.2899.

Thörner, A. (2017). *Vi kan inte bara utgå från barnens intresse -Pedagogers guidning av barns intresse i förhållande till förskolans målstyrning*. Lic.-avh. Borås/Göteborg: Högskolan i Borås/Göteborgs universitet.

Vallberg Roth, A-C. (2020). What May Characterise Teaching in Preschool? The Written Descriptions of Swedish Preschool Teachers and Managers in 2016, *Scandinavian Journal of Educational Research*, 64:1, 1-21, DOI: 10.1080/00313831.2018.1479301

Vallberg Roth, A-C., Holmberg, Y. Löf, C. Palla, L. & Stensson, C. (2019). *Flerstämmig didaktisk modellering i förskolan* [Elektronisk resurs]. Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:mau:diva-16895>

Williams, P. & Sheridan, S. (2019). Förskollärarkompetens – Skärningspunkt i undervisningens kvalitet. *BARN - Forskning om barn og barndom i Norden*. 36. 127-146. 10.5324/barn.v36i3-4.2901.

Åsén, G. & Vallberg Roth, A-C. (2012). *Utvärdering i förskolan [Elektronisk resurs] en forskningsöversikt*. Vetenskapsrådet Tillgänglig på Internet: <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:mau:diva-13364>

Hemsidor

Nationalencyklopedin intresse.
<http://www.ne.se/uppslagsverk/ordbok/svensk/intresse> (hämtad 2022-12-06)

Skolverket undervisning i förskolan (2022-11-17).
<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/undervisning-i-forskolan> (hämtad 22-12-16).

Bilaga 1- Intervjuguide

Inledande frågor

Hur länge har du jobbat som förskollärare?

Hur länge har du arbetat på denna förskolan?

Hur gamla är barngruppen du arbetar i?

Hur många barn är det i din barngrupp?

Frågor

Vi ska undersöka lite kring möjligheter och utmaningar som eventuellt finns kring barns intresse i undervisningsplaneringen. Alltså hur du planerar aktiviteten så att den har ett förutbestämt syfte och innehåll. Vi har även valt att fokusera på hur barnens intresse kan användas när du planerar din aktivitet och vilka utmaningar finns.

Hur kan man närma sig barns intressen?

vad får du ut av att ...?

vad kan synliggöras genom ...?

Hur gör du när du planerar inför en aktivitet?

När du planerar en aktivitet tar du då hänsyn till barnens intresse?

Hur ser man det i din planering?

Kan du ge något exempel där du planerat en aktivitet efter barnens intressen?

Har du några fler exempel på när barns intresse bidrog till att du planerar en aktivitet?

Har du något exempel på när du INTE har planerat efter barnens intresse?

Kan det finnas svårigheter att göra didaktiska avvägningar så barnens intresse passar den tänkta aktiviteten?

Är det möjligt att planera aktiviteten så att ALLA barns intressen beaktas?

Hur skulle man kunna koppla lärande innehållet till barnens intresse?

Ibland kanske man väljer att inte planera utifrån barns intresse, utan man väljer att fokusera på strävansmål. Då kanske man väljer att inte använda barns intresse, utan istället väljer att rikta fokus på ett visst innehåll.

Har du någon gång valt att rikta fokus mot ett innehåll, utan att barnens intressen har funnits med i planeringen av aktiviteten?

Kan du ge ett exempel på när barns perspektiv INTE har använts i din planering av aktivitet?

Tror du man kan styra barnens intressen mot ett visst innehåll?

Kan du utveckla eller ge något exempel?

vad är möjligt om det händer?

vad är utmaningen det kan bidra till?

Bilaga 2 - Missivbrev

Missivbrevet sickades som ett mail och var formulerat på följande sätt:

Hej!

Vi heter Ebba Forsberg och Lina Johansson och vi skriver ett examensarbete inom ramen för vår förskollärarytbildning. Syftet med vår studie är att bidra med kunskap om hur förskollärare resonerar kring att beakta barns intresse i sin undervisningsplanering. Vi kommer att undersöka fördelar och utmaningar som eventuellt finns kring barns perspektiv i undervisningsplaneringen.

Vi skulle vara tacksamma och det är värdefullt för oss om du vill ställa upp på en intervju nästa vecka (v.47). Det beräknas att ta ca 30 minuter. Din medverkan kommer anonymiseras i uppsatsen och allt intervjumaterial raderas när uppsatsen är godkänd. Du kan ge ditt samtycke genom att svara på mailet eller ge ett muntligt samtycke innan intervjun. Ditt deltagande är frivilligt och du kan när som helst dra tillbaka ditt samtycke genom att kontakta någon av kontaktpersonerna nedan. Dina personuppgifter kommer därefter inte längre att bevaras eller behandlas vidare utan annan laglig grund. Du har alltid möjlighet att få information om vad som registrerats om dig eller ha synpunkter på behandlingen eller de uppgifter som samlats in genom att kontakta någon av kontaktpersonerna nedan. Det är även frivilligt och du kan välja att avböja ljudupptagningen.

Kontaktuppgifter:

Studentens namn: Ebba Forsberg

Studentens e-postadress: XXX

Studentens namn: Lina Johansson

Studentens e-postadress: XXX

Handledarens namn: Jens Gardesten

Handledarens e-postadress: XXX